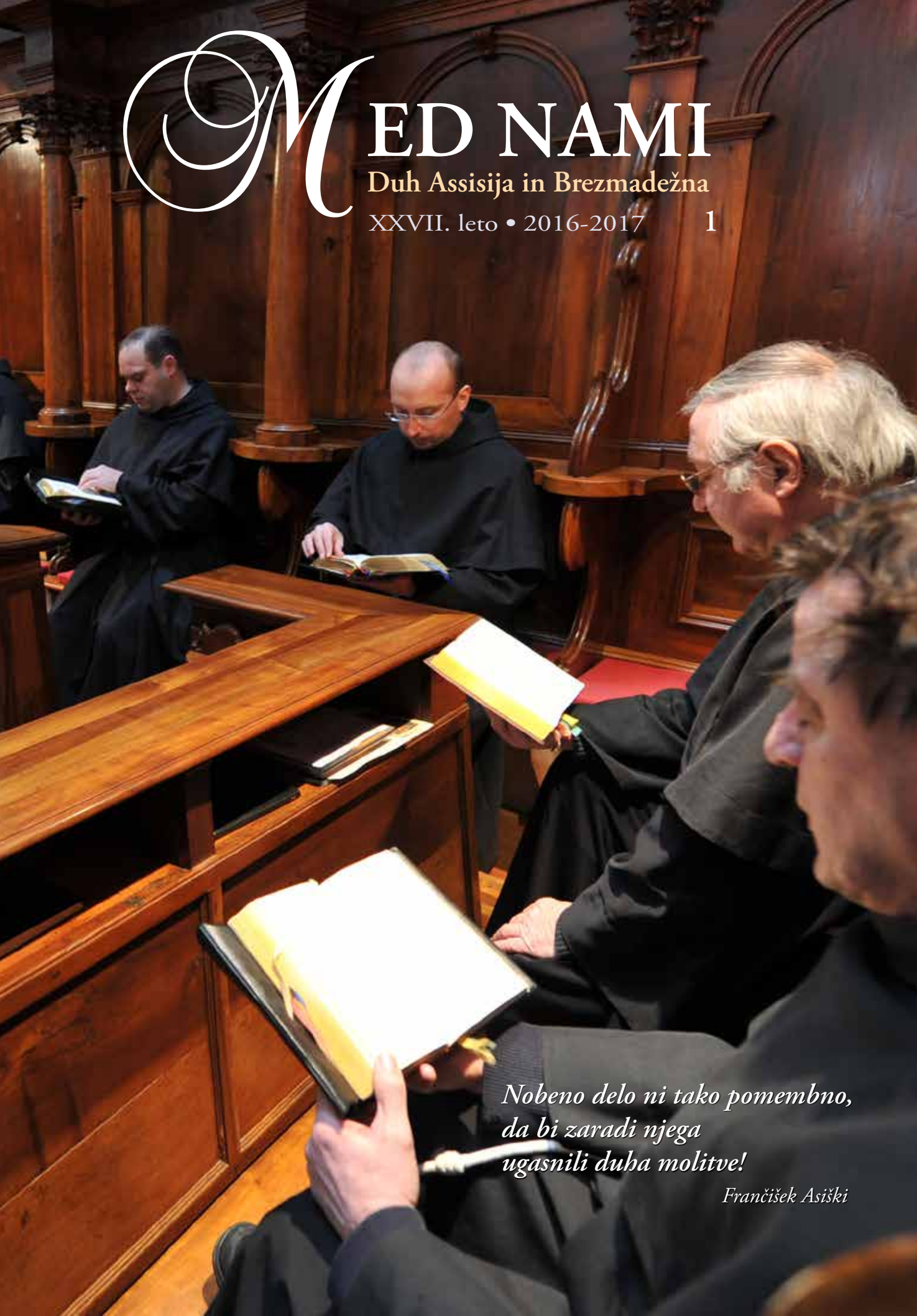

ED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

XXVII. leto • 2016-2017 1

*Nobeno delo ni tako pomembno,
da bi zaradi njega
ugasnili duha molitve!*

Frančišek Asiški

Kazalo

- 3 Uvod
- 4 Duhovni pogledi
- 10 Papež Frančišek Frančiškovicim
- 11 Svetopisemske ikone
- 13 Luč svete Klare
- 14 Pogovor
- 18 30. obletnica Duha Assisija je blizu
- 19 Brezmadežna
- 22 Biseri molitve
- 24 O Assisiju
- 27 Frančiškov svetni red
- 28 Otroci med nami
- 29 Med minoriti
- 34 Utrip življenja
- 35 Reportaža
- 38 Obvestila

Naslovnica: *Sv. Frančišek je v Vodilu za svoje brate zapisal: »Kleriki naj opravljajo molitveno bogoslužje po obredu svete rimske Cerkve razen psalterija, iz katerega bodo lahko imeli brevirje. Laiki pa naj molijo štiriindvajset očenašev za jutranjice, pet za hvalnice; po sedem za prvo, tretjo, šesto in deveto uro, dvanaest za večernice in sedem za sklepnice. Molijo naj tudi za rajne.*

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

– nadaljevanje revij DUH ASSISIJA med nami
in BREZMADEŽNA. Izhaja štirikrat letno.

Izdaja: Slov. min. prov. sv. Jožefa, Minoritski trg 1, Ptuj

Uredniški odbor: Janja Ahčin, Dorica Emeršič, p. Martin Gašparič, p. Danilo Holc, p. Milan Kos, prov. minister, p. Jože Osvald, Urška Poslek, p. Andrej M. Sotler, p. Damjan Tikvič, p. Dominik Tikvič, p. Janez Šamperl

Glavni urednik: p. Danilo Holc

Odgovorni urednik: p. Milan Kos, prov. minister

Tehnični urednik: p. Tomaž Majcen

Fotografije: Ubald Trnkoczy, Tomaž Berke, Metod Perme in arhiv

Lektorica: Hedvika Dermol Hvala

Prelom in priprava za tisk: Salve d.o.o. Ljubljana (Patricija Belak)

Tisk: Tiskarna Povše

Naslov uredništva: Trubarjeva 80, 1000 Ljubljana

Elektronska pošta: daniho.holc@rkc.si

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Fotografija na naslovnici: Ubald Trnkoczy

ISSN 1854-7990

Jagode med prsti

Tiho polzijo jagode rožnega venca med prsti ... Pred Najsvetejšim, med delom, doma, v avtu, na poti, v bolniški postelji ..., ko smo sami, v družinskem krogu ali drugem občestvu, med prijatelji ... Ustnice se skoraj neslišno in komaj vidno premikajo in ponavljajo Marijino in Jezusovo zgodbo. Če nas je več, je naša molitev glasnejša, skoraj slovesna, dozdeva se nam celo, da je učinkovitejša. Misli hitijo od dogodka do dogodka iz odrešenijske zgodbe, od dogodka do dogodka iz mojega in tvojega življenja, od osebe do osebe, od časa do časa ... Srce čuti, sočustvuje, obžaluje ... Včasih obsoja, kriči, obtožuje, očita ... drugič samo vzdihuje, prosi, sprašuje, se zahvaljuje ... Včasih pa enostavno samo je, čaka in se v hvaležnosti tiho čudi.

V teh jagodah in brez števila ‚zdravamarijah‘ je skrita vsa zgodovina človeka in stvarstva, vsa bolečina in trpljenje, ves gnev in vse prekletstvo, pa tudi vsa sreča in veselje, vsa vera in upanje, vsa ljubezen, vse sočutje in usmiljenje. Ko je človek sam pred svojim Bogom, si upa izreči vse, tudi protestirati, Boga celo okarati. In očitki, če so iskreni in pristni, tudi najbolj kruti in boleči, postanejo v Božjih očeh žlahtni, človek sam pa očiščen in potolažen.

Papež Francišek nas v enem izmed svojih razmišljanj (sv. maša v Domu sv. Marte, 3. 4. 2014) opogumlja in uči, zakaj in kako naj molimo:

- *Molitev je boj z Bogom, ki se odvija v svobodi in z vztrajnostjo kot iskren pogovor s prijateljem. Ta molitev spreminja naše srce, kajti pomaga nam bolje spoznati Boga, kakršen je v resnici.*
- *Kot Mojzes naj molimo: brez strahu, svobodno, tudi vztrajno.*
- *Kot Mojzes bomo spoznali: naš Bog je usmiljen; zna odpustčati; odvrne se od svojih odločitev; je Oče.*
- *Molitev nam spremeni srce. Pomaga nam razumeti, kakšen je naš Bog. In zato je tako pomembno govoriti z Gospodom.*
- *Molitev zahteva veliko časa. To je čas, ki je potreben, da bi bolje spoznali Boga, kot je to pri prijatelju, saj Sveto pismo pravi, da je Mojzes molil h Gospodu, kot prijatelj govori s prijateljem.*
- *Molitev nas okrepi, kajti molitev je milost. V vsaki molitvi je Sveti Duh, On namreč moli v nas, nam spreminja srce in nas uči, da Bogu pravimo Oče.*

Z Bogom se lahko ‚prepiramo‘ z jagodami med prsti ali pa s kakšno drugo, povsem svojo, izvorno molitvijo kot starozavezni očaki. Bog tudi tu – tako kot pri vseh drugih naših odločitvah – ne posega v našo svobodo, ker ve, da moramo to narediti sami. Že nekajkrat se mi je zgodilo, da mi je kateri od nevernih znancev ali

prijatelj nekako skoraj z zavistjo oporekel: »Češ, lahko tebi, ker si veren ...« Obenem je dodal: »Pa moli kaj namesto mene, ko boš pri maši!« Podobno se priporoča za molitev tudi kakšen sicer ‚verni‘ znanec, ki le poredko zaide v cerkev. Moj odgovor je vedno enak: »Molil bom zate, prijatelj, to ti obljubim! Ne morem pa moliti namesto tebe, kakor se ne morem najesti ali odžejati namesto tebe. Tudi k zdravniku ne morem namesto tebe. So stvari v življenju, ki jih pač človek lahko in mora narediti izključno sam!«

Sveti Francišek Asiški ni prebiral jagod rožnega venca, ker takega takrat še niso poznali. Je pa redno molil psalme in izjemno cenil in častil Marijo, saj je po jutranjih hvalnicah najprej molil Marijine psalme, potem psalme Kristusovega trpljenja. Molitve je vedno zaključil z antifono o Sveti Devici Mariji. Ob zaključku pozdrava blaženi Devici Mariji ji je zapel: »Pozdravljena, Njegova mati! In vse ve kreposti, ki se po milosti in razsvetljenju Svetega Duha izlivate v srca verujočih, da jih iz nevernih spreminjate v Bogu zveste.«

„Francišek ni bil več človek, ki moli, ampak je ves postal molitev,“ piše njegov življenjepisec Tomaž Čelano. Bil je molivec, ki ga je navdihovalo Sveto pismo, bil je molivec, ki ga je navdihovalo bogoslužje Cerkve, in bil je molivec, ki ga je navdihovalo stvarstvo. Samo tak molivec je lahko ob koncu svojih zemeljskih poti zapel čudovito Hvalnico stvarstvu – Sončno pesem.

Naši predniki so veliko premolili, verjamem, da tudi izmolili! Vsak dom je imel na vidnem mestu molek in družina je zvečer skupaj molila. Danes pa mislimo, da je dovolj, če nam visi rožni venec v avtu ali pa leži v kakšnem predalu ali žepu. Šele ko bodo med prsti spet polzele jagode in bodo ustnice žebrale ‚zdravamarije‘, bomo izpolnjevali Marijino naročilo iz Fatime, Lurda, Medžugorja: »Molite, molite, molite ...!« in uresničeval se bo refren priljubljene pesmi: »Moli, moli rožni venec, ljubljene slovenski krov, zvesto nad teboj počival bo Marijin blagoslov!«

Stanko Šorli

»Ni bil več človek, ki moli, ampak je ves postal molitev« (Tomaž Čelanski)

P. Danilo Holc

Govoriti o Frančiškovi molitvi je drzno dejanje, a vseeno lahko nekaj sklepamo iz njegovih ohranjenih molitev oz. tega, kar so povedali bratje, ki so z njim živeli.

Frančiška za molitev navdihujejo Sveto pismo, bogoslužje Cerkev in stvarstvo. Najljubša knjiga mu je bila Sveto pismo, kjer je našel življenjsko modrost. Tomaž Čelanski pomembno pristavi, da »je pogosto bral svete knjige in tisto, kar se je dotaknilo njegovega duha, je z neizbrisnimi črkami zapisal v svoje srce«. Na njegovo molitev so še posebej vplivali psalmi.

Uradno molitveno bogoslužje Cerkev, kateremu se je pridružil in k temu spodbujal svoje klerike, je videl kot način sprave vseh v Cerkvi. Še več, s tem je izrazil svojo globoko željo, da ostane tesno povezan s papežem in Cerkvijo.

Frančišek, povezan z vsem stvarstvom, pa v vesoljnem zdihovanju ustvarja tudi molitev stvarstva. Vse ustvarjeno postaja zanj kraj pogovora s Stvarnikom.

Težko je govoriti o Frančiškovem nauku o molitvi, teologiji v molitvi, ki je gotovo ni manjkalo, še težje o njegovo-

vi izkušnji molitve ali kontemplacije. Lažje je govoriti o njegovem zgledu. Z gotovostjo pa lahko rečemo, da se je Frančišek učil moliti po Svetem Duhu. Njegov molitveni priročnik je bil Božji navdih in Sveto pismo vir meditacije. Iz te osebne izkušnje izvirajo vse spodbude k molitvi, evharistično češčenje in molitveno bogoslužje, ki ga je sestavil in ga najdemo v njegovih spisih. Lahko ga imenujemo tudi učitelja molitve, ne le zaradi zgleda, temveč zato, ker so ga predvsem preprosti bratje prosili, da jih nauči moliti, saj v svoji preprostosti duha še niso poznali liturgične molitve. Takrat jim je dejal, naj molijo očenaš in »Molimo te, Gospod Jezus Kristus, tukaj in v vseh tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu; in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil«. Ob očenašu je to prva skupna molitev in iz nje diha Frančiškova trdna vera ter globoko spoštovanje do Svetega. V njej je nakažan temelj molitve tako za preproste brate, ki niso znali brati in niso imeli liturgičnih knjig, kot za izobražene: občutek za očetovstvo Boga in njegovo zakramentalno navzočnost v cerkvah, ki so jih obiskovali zaradi molitve, kjerkoli so bili.

Izkušnja prve skupnosti pri Rivotortu govori o tihi molitvi ter listanju po »knjigi križa«. Frančišek je pogosto govoril o križu ter premišljevanju v solzah o trpljenju Križanega. Rad je poudarjal, da je to lahko učinkovitejša molitev kot pa tista iz knjig, saj Bog raje prisluhne preprostim kot pa morda odličnim pridigarjem, ki ne znajo moliti; ali pa še huje, da zasluge za svoje pridiganje pripisujejo sebi. K temu dodaja, da je Gospod tisti, ki spreobrača srca in da so pravi junaki tisti, ki skrivaj in z žarom molijo ter premišlujejo o svojih in tujih grehih. Po sadovih njih truda in molitev bodo tako rešene mnoge duše.

Nobenega dvoma ni, da je Frančišek vedno znova zahteval primat molitve in kontemplacije glede na fizično ali intelektualno delo. Tudi zaradi apostolskega delovanja ne sme noben brat žrtvovati molitve. Vsak, ki sledi Frančišku, naj bi zapuščal zemeljske stvari, iskal samo nebeske, ostajal vztrajen v molitvi ter hvalil Boga s hvalnicami in pesmimi.

Na kratko rečeno, Frančiškova molitev je predvsem poslušanje. Trudi se spoznati, kaj želi Bog od njega. To je preprostost in globoka ponižnost pred Bogom Najvišjim vse do skrajnosti. Predvsem pa je to ljubezen: sina do Očeta, brata do Kristusa Križanega, zaročenca do Svetega Duha, ki je pravi »generalni minister reda« in praktično vodi brate h krepostnemu življenju.

Pomena molitve za sv. Frančiška in kako je tega »Božjega moža« spreminjala v svetnika, verjetno ne bomo nikoli

popolnoma doumeli. Zdi pa se, da se je močno zavedal naslednje misli: Svetniki niso veliki in slavni zaradi velikih del, ki jih naredijo, temveč zaradi prostora, ki ga v svojem srcu dajo Bogu.

Lep se mi zdi poskus rekonstrukcije prikaza Frančiška – molivca v knjigi *Frančišek, pot in sanje*, ki jo je napisal sodobni pisec, frančiškan Murray Bodo:

Vsak dan mu je bilo težje zapustiti svojo votlino in se izpostaviti slepeči svetlobi zunanjega sveta, ki je buljil vanj. Globlje ko se je umikal v votlino, varneje se je počutil:

»Gospod Jezus, naj ostanem tu, dovoli mi, da se skrijem v naročje zemlje, da me vsrka v svoja nežna mehka tla.«

Vsak dan znova ga je prepodil na plan nerazumljivi strah, da ne bo več svetlobe, ki ga slepi: »Naročje zemlje, skrij me pred očmi, ki me vklepajo v hromeči strah.«

V votlini se je Frančišek prvič srečal z Jezusom in ugledal svojo resnično podobo. Do takrat se mu je zdelo, da so glasovi in sanje prihajali od zunaj, od nekod daleč. V mučnih urah votline je zaslišal glas iz svoje notranjosti, globlji in jasnejši glas, kot da bi odkrival del sebe, ki mu je bil do tedaj neznan. Srčneje ko je molil in se obračal k Jezusu po navdih, globlje se je pogrezal proti notranji sili, ki mu je da-

jala moč in mir. Nehal se je pogovarjati z gluhih stenami votline.

V začetku je bilo to notranje iskanje boleč in zastrašujoč pogled na sebe, svoje slabosti in grešnost. Potovanje vase je bilo podobno navpičnemu spustu, kakor bi se potapljal v prostrano jezero brez dna. A ker je vztrajal v molitvi, je sčasoma prišel do velike, tihe in vodotesne dvorane, kjer je njegov glas postajal vse mehkejši in blažji. Tu, v tej globoki notranjosti, ga je Jezus nežno nagovoril in vžgal njegovo srce z ljubeznijo. Po tem je spet obnovljen in opogumljen splaval na površje. Vsakokrat pa je moral narediti ta boleči in zastrašujoči skok v globino. In vsakokrat se je bal, da ne bo našel te dvorane.

Vse leto potem, ko je zaslišal Kristusov glas pori Spoletu, je Frančišek hodil v votlino zunaj Assisija. Preiskoval je brezmejne globine svoje notranjosti in poskušal za vedno prenesti mir svoje dvorane na površje. Na koncu je zaslutil, da bo iskanje notranje votline miru postalo njegovo vsakodnevno romanje do konca življenja. Da bi ohranil mir, bo moral v molitvi kopati vsak dan globlje (str. 17–18).

Literatura: Dizionario francescano, Padova 1983, str. 1431–1454.

Kaj pomeni molitev družini Horvat?

»Resnično, povem vam tudi: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v katerikoli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi« (Mt 18,19–20).

Molitev je pogovor z Bogom. Ljudje molimo, da se v svojem bistvu, notranjosti povežemo z našim Bistvom. V njen najdemo tolažbo, moč, smo blagoslovljeni. Molimo zato, da bi bili povezani z Bogom in da bi nas Bog uslišal in nam pomagal.

Pri družinski molitvi se povezanost še bolj izraža tako med člani družine kot družine z Bogom, pa še Bog je med nami. V naši družini molimo skoraj vsak večer. Otroci in starši se zberemo, se povežemo v medsebojnem pogovoru in v pogovoru z Bogom. Pred Bogom se zahvalimo drug za drugega, za preživeti dan v vrtcu, šoli, službi. Tolažimo se ob težkih trenutkih, ki smo jih morebiti preživeli. Prosimo dobrega Boga za moč in blagoslov v naslednjem dnevu. Molitev nas povezuje, nam

daje medsebojno moč in zaupanje. Otroci spoznavajo, da sta tudi mami in ati ranljiva, da potrebujeta odpuščanje, tolažbo, mir, blagoslov! Na ta način otroci vidijo, da jim, ko jih vzgajava v veri, ne dajeva samo neke teorije, pridiganja, dajeva jim življenje v veri. V prazničnih obdobjih si pri svojih molitvah pomagamo z različnimi zapisanimi pripomočki (adventni čas, postni čas ...), ki jih dobimo v cerkvi ali na spletu. Molitvene misli v adventnem času ali kakšno postajo križevega pota v postnem času berejo otroci. Tako pri molitvi aktivno sodelujejo. Dobri Bog, hvala ti za te naše skupne molitve; naj nam jih čas hitrega življenjskega tempa ne ukrade.

Mami Cvetka: Molitev je način pogovora z Bogom. Z molitvenimi obrazci se na splošno odklopim od vsakdanjih težav in pomirim. Ustreza mi uporaba lastnih besed, še posebej pri prošnjah in zahvalah. Zvečer svoje težave in skrbi v zvezi z družino, možem, otroki, službo ... rada zaupam Bogu. Kadar sem zvečer utrujena, vem, da v razmerju do bližnjih reagiram nervozno, burno, nerazumevajoče. Takrat je najbolje, da svojo raztresenost zaupam Bogu in je ne zlijem na člane svoje družine. Posebej se priporočam Bogu za razsvetljenje takrat, ko moram komu povedati kaj težjega oz. opraviti stvari, ki niso lahke ali prijetne, da bo oseba, ki so ji moje besede namenjene, to sprejela z dobrim namenom.

Ati Tone: Hitri življenjski ritmi me hoče velikokrat prikrjati za molitev. Prav zavestno se moram prej odpra-

viti v hišo, da lahko delček večera preživim skupaj z družinico, zbrano v molitvi. Trenutki med molitvijo in po njej mi dajejo prav poseben, zadovoljiv občutek. Imam vse bogastvo v svojem življenju – Boga, ženo, otroke. Ko gledam otroške očke, kako iskreno pripovedujejo o trenutkih v svojem dnevu (pa čeprav tudi že stotič in samo to, kako se je Adam s sošolcem v vrtcu igral), vidim, kako nas Bog posluša in ne more mimo nas, ne da bi nas blagoslavljal.

Eva: Molitev mi pomeni druženje z Bogom, zaupam mu vse moje težave in radosti, povem mu, kaj se je dogajalo čez dan. Prosim ga tudi, da se očka in mamica ne bi ločila ali kaj podobnega. Prosim, da se komu od družinskih članov ne bi kaj zgodilo (npr. da se ne bi zelo hudo poškodoval ...). Molim, da ne bi bilo vojn po svetu. Največkrat molim s svojimi besedami, da povem Bogu, kaj čutim ...

Vid: Molim zato, ker se takrat pogovarjam z Bogom, Jezusom. Z molitvijo mi je lažje pri vseh dejavnostih, lažje mi gre tudi v šoli. Molim pred spanjem in zjutraj. Najrajši pa molim *O, gospa moja*.

Gašper: Moja najljubša molitev je: »Glavica mi je zaspala, posteljica že poslana, Bog mi svojo daj pomoč, ata, mama, lahko noč!« To molimo vsak večer. Všeč mi je tudi zato, ker ob njej lahko delamo ročne gibe. S to molitvijo se priporočam Bogu za lažje spanje.

Hvaležni za preteklost in zazrti z upanjem v prihodnost – peti del

P. Igor Salmič

Do sedaj smo prišli do jasnega spoznanja, kako je večstoletna izkušnja manjših bratov prepletena tako z obdobji rasti in stabilnosti kakor tudi z velikimi preizkušnjami, na katere je bilo potrebno dati nove odgovore. Če smo v prejšnji številki govorili o zavidljivem razcvetu pri Frančiškovih redovih v 17. in prvi polovici 18. stoletja, pa za obdobje od zadnje tretjine 18. do konca 19. stoletja lahko mirne duše uporabimo izraz »velika preizkušnja«, ki je bila še večja od tiste, ki sta jo v 16. stoletju predstavljala protestantizem in Turki.

Notranja kriza redovništva in zunanji posegi

V drugi polovici 18. stoletja smo priče nepreglednim množicam manjših bratov po različnih delih sveta. Ko je prisotna zavest lastne moči, predvsem v kvantitativnem smislu, je ena od možnih skušnjav laksizem in posvetna miselnost, ki počasi prodirata v vsakdanje življenje. Vse to

je za mnoge vladarje začelo predstavljati veliko socialno breme. V imenu razsvetljenskih idej, ki so zavzele glavne dvore po Evropi, se je vedno bolj širilo prepričanje, da redovniki niso »koristni« za družbo, da so razvoju trn v peti ter da je treba racionalizirati njihovo prisotnost. Pri tem so imele civilne oblasti pogosto podporo pri škofih, ki niso bili navdušeni nad različnimi privilegiji redovnikov. Še bolj na splošno lahko rečemo, da so poskušali Cerkev podrediti državnim institucijam v vsem, tudi v duhovnih rečeh, in ravno redovniki, veliki braniki papeževе oblasti, so bili najbolj na udaru. Kot protizdravilo so se na začetku mnogi odločili za zaprtje tistih skupnosti, ki niso dosegle zadostnega števila redovnikov, kmalu pa so ponekod redovniške ustanove popolnoma prepovedati. Ta politika je bila v zadnjem stadiju povezana celo z likvidacijami.

Zunanje posege v skupnosti manjših bratov bomo poskusili predstaviti v treh korakih, ki so medsebojno tesno povezani.

1. Reforme državnih komisij med letoma 1765 in 1789

Kot naznanilo temnih časov za manjše brate je bila ukinitve Družbe Jezusove (jezuitov) leta 1773 pod okriljem papeža Klemenca XIV., ki pa je bila le sklepno dejanje njihovega predhodnega izгона iz raznih evropskih držav (Portugalska 1759–1761, Francija 1764, Kraljestvo Dveh Sicilij 1768 ...). Najzgodnejše posege v skupnosti manjših bratov zasledimo v Franciji, kjer so bili posebej na muhi observanti s svojimi osmimi provincami in s številnimi majhnimi samostani. Da bi preprečili največjo škodo, so se leta 1770 odločili za precej presenetljivo potezo, namreč za združitev z minoriti. Tudi zedinjen red je doživel precejšnje izgube, saj je v dobrih desetih letih število redovnikov padlo od 2600 na približno 2000. Manj drastični so bili ukrepi Beneške republike, ki se je stoletje poprej – pod Inocencem X. (1652) – uspešno uprla ukinitvi samostanov. Tokrat se je s podobnimi sredstvi odločila za iste ukrepe, in sicer za zaprtje vseh samostanov, ki niso premogli preživeti vsaj dvanajstih članov. Nam najbolj znani so seveda posegi avstrijskega cesarja Jožefa II. (1780–1790), imenovani *jožefinske reforme oz. jožefinizem*. Že nadvse preprost grob sina Marije Terezije je zrcalo njegove racionalne politike, ki je prodrla v vse pore cerkvenega življenja: od novih meja škofij, ki načeloma veljajo še danes, pa vse do dovoljenega števila sveč na oltarju. Redovniki so imeli v cesarskih dekretih posebno mesto. Zvest iluminističnemu pogledu na svet, kjer je bilo v diktaturi razuma vse gledano v luči koristnosti za širšo družbo, se je cesar odločil za radikalne poteze in pri življenju ohranil le tiste ustanove, ki so se ukvarjale s pastoralnim, karitativnim in vzgojiteljskim delom. Večina redovnih skupnosti ni odgovarjala nobenemu

izmed teh kriterijev, zato so si ukinitve posameznih samostanov nezadržno sledile ena za drugo: v habsburških dednih deželah je bilo zaprtih 738, na Madžarskem pa 138 samostanov; od naštetih jih je veliko pripadalo Frančiškovi redov. Zaradi teh ukrepov je bila npr. ukinjena tudi minoritska štajersko-koroška provinca ter se po več kot 300 letih zopet združila z avstrijsko (1841).

2. Francoska revolucija in Napoleonova cerkvena politika (1789–1814)

Francoska revolucija pomeni radikalen obračun s preteklostjo in začetek novega zgodovinskega obdobja. Ukinitve fevdalizma, enakost pred zakonom, vrednost človeške osebe – vse to je povzeto v znamenitem trojnem zaščitnem znaku revolucije: svoboda-bratstvo-enakost. Kmalu se je pozitivno načelo sprevrglo v lastno nasprotje. Začeli so kruto obračunavati s tistimi, ki novi oblasti niso bili pogodu, med njimi tudi verske ustanove. Antiklerikalizem se je dokaj hitro spremenil v antiteizem (boj proti obstoju osebnega Boga): leta 1789 je bilo podržavljeno vse cerkveno premoženje, leto pozneje so bile ukinjene vse redovne skupnosti, duhovniki so bili prisiljeni priseči pod posebno civilno ustavo s povečevanjem novega družbenega reda, na višku revolucije pa je bil celo uveden »kult razuma« v pariški stolnici *Notre Dame*. Mnogoteri redovniki so si z izstopom rešili lastno kožo, »Izraelov ostanek« pa je pogumno vztrajal, se prečistil in konkretno izpričal lastno vero, tudi z mučeniško smrtjo. Od 200 do 250 manjših bratov je darovalo lastno življenje med enim od najhujših preganjanj Cerkve v moderni zgodovini. Nekateri od njih se z veseljno Cerkvijo spominjamo 2. septembra, npr. minorita bl. Janeza Frančiška Burtéja, kapucina bl. Apolinarja de Posata in ostalih. Napoleon je sicer prenehal z

najkrutejšimi protiverskimi prijemi, s Katoliško cerkvijo je leta 1801 celo sklenil konkordat, a je kot zvesti duhovni sin revolucije nadaljeval z opresivnimi metodami. V francoskem izgnanstvu sta se znašla tudi papeža Pij VI. in Pij VII. Kar pri ukinitvah samostanov v avstrijskem cesarstvu ni uspelo storiti Jožefu II., je dokončal Napoleon. Dodal je še druga ozemlja, npr. Belgijo, Španijo, ter dospel vse do srednjega dela italijanskega polotoka, pri tem pa vplival tudi na ostale evropske vladarje, da so mu sledili.

3. Ukrepi liberalnih sistemov skozi 19. stoletje

Napoleonov poraz je pri marsikom obudil nostalgijo po predrevolucionarnem obdobju in izraz tega je bil Dunajski kongres (1814–1815), ki je želel obnoviti politično stanje pred letom 1789. Tolažba je bila kratka in nerealna, saj je bil revolucionarni »potres« premočan, da bi poniknil. Kmalu so se pojavile nove metode omejevanja pravic Cerkve, predvsem v obliki liberalizma, ki je sicer striktno zagovarjal ločitev Cerkve in države, hkrati pa sledil absolutnim vladarjem iz stoletja poprej, ki so hoteli Cerkev podrediti državi. Razlika je le v tem, da vodilna evropska družba 19. stoletja ni bila več uradno krščanska, temveč laična, ponekod pa odkrito laicistična. Ko so si v obdobju »restavracije« (1815–1848) tudi manjši bratje nekoliko opomogli, se je zazdelo, da sledi obdobje miru in rasti. A zopet je sledil nov šok, predvsem na Apeninskem polotoku z liberalnimi in prostozidarskimi krogi, in sicer s procesom združevanja in nastanka države Italije. Začelo se je v Sardinskem kraljestvu z zaprtjem številnih samostanov (1855), nadaljevalo pa po drugih italijanskih regijah vse do generalne ukinitve samostanov po vsej Italiji leta 1866 in 1873. Od padovansko-dalmatinske minoritske province, ki se je zedinila leta 1827, je ostalo zgolj pet samostanov! Liberalizem je prijaznejši obraz pokazal v anglosaškem svetu, zato v istem obdobju zasledimo pozitivno rast na Irskem, v Angliji in v Severni Ameriki, kjer so sredi 19. stoletja nastale nasploh prve skupnosti manjših bratov. Ustanovili so jih tisti, ki v Evropi niso bili najbolj dobrodošli.

Posledice omenjenih treh korakov so bile za vse manjše brate katastrofalne tako v smislu števila kakor tudi redovne discipline. Če podrobneje pogledamo statistiko, opazimo, kako je bilo npr. leta 1762 še 77.000 frančiškanov (vseh štirih vej), leta 1889 pa le še 14.440; kapucini so od 34.000 članov leta 1761 padli na 7.600 leta 1888; minoriti pa so doživeli od vseh največji, kar 94-odstotni padec: od 25.000 članov leta 1773 do le 1481 članov leta 1893. Mnogi monarhi, med njimi tudi Jožef II., so redovnikom na svojem področju prepovedali svobodno komunikacijo z vrhovnimi predstavniki v Rimu, in ta politika se je vlekla vse do polovice 19. stoletja, ponekod pa še dlje. To je imelo nepopravljive posledice predvsem pri življenju po redovnem pravilu, saj so bile prepovedane generalne vizitacije, ki bi učinkoviteje bdele nad redovno disciplino. Dodamo lahko, da zaradi omenjenih restriktivnih metod v obdobju med 1789 in 1824 ter med 1866 in 1891 pri minoritih (podobno tudi pri frančiškanih in kapucinih) ni

bilo možno obhajati generalnih kapitljev, papeži pa so kar sami imenovali generalne ministre oz. komisarje. Da je bilo redovništvo v krizi, potrjuje odločitev Pija IX., ki je leta 1846, ob začetku dolgega pontifikata, ustanovil posebno Kongregacijo za redovnike (*Super statu Regularium*), leto pozneje pa sestavil še encikliko *Ubi primum*, s katero je generalne ministre opogumil v prizadevanju za obnovo redovnega življenja.

Klic k prenovi in pogumni odgovor manjših bratov

Za Pijem IX. (1846–1878) je tudi Leon XIII. (1878–1903), sam član Frančiškovega tretjega reda, močno poudarjal potrebo po prenovitvi in poživitvi frančiškove karizme, pri tem pa izkoristil 700-letnico rojstva sv. Frančiška z okrožnico *Auspicato* (17. september 1882). Hotel je, da Cerkev in redovne ustanove odgovorijo na izzive časov ter ponudijo svetu močno identiteto. Za to je bila potrebna prenova na teološkem, disciplinskem in socialnem področju, pri manjših bratih pa je to konkretno pomenilo vrnitev k pristnemu življenju s pričevanjem ubošva in edinosti.

1. Vpeljava popolnega skupnega življenja pri minoritih (*vita communis perfecta*) leta 1891

Posledice civilnih posegov v notranje življenje so od vseh Frančiškovih redov najbolj občutili minoriti. K temu lahko dodamo še dokaj razširjeno prakso individualnega posedovanja denarja, ki ga urbane konstitucije (1628) uradno sicer niso dovoljevale, a se je v praksi izvajalo drugače. Skupek zunanjih in notranjih vzrokov je pripeljal red v nezavidljivi položaj, predvsem na duhovnem in bratskem področju. Skupnega življenja je bilo zelo malo, vzcvetelo je privatno življenje (*vita particularis*). Bratje so skupno redokdaj molili, ubošvo so zaobljubili, a ohranili mnoge privilegije. Nekaj je bilo treba ukreniti in v to avanturo se je pogumno podal generalni komisar (1879) in generalni minister (1887) Bonaventura Soldatić. Najprej je v lastni padovansko-dalmatinski provinci skušal vpeljati popolno skupno življenje (*vita communis perfecta*). Pri tem je šlo za poskus, da bi vse dobrine in denar, ki so ga posamezni bratje pridobili, prenesli v skupni fond in ob tem ne bi delali razlik, koliko je kdo prispeval. Do tedaj je bila namreč navada, da so bratje sicer denar prinašali v samostan, a so ohranili neke vrste osebne račune, ki so bili kazalniki lastnega dela. S tem so se med brati ustvarjale nemale razlike: kdo največ dela, kdo največ prinaša, komu največ pripada. Radikalnega koraka ni bilo lahko napraviti, saj je to pomenilo medsebojno odvisnost in enakost med člani posameznih samostanov. A Soldatić in njegovi sodelavci so počasi in vztrajno skušali prepričati tudi druge, da je to edina pot prenovne reda. Po dokaj uspešni implantaciji popolnega skupnega življenja v padovansko-dalmatinski provinci so se iste metode z vnemo lotili tudi na Poljskem in tako pripravili rodovitni teren za generalni kapitelj leta 1891, ki je tudi uradno vpeljal popolno skupno življenje po vseh provincah. Pri tem je šlo za postopno uresničitev načrta z nemalo upora, saj so nekatere province, vpete v župnijsko in vzgojiteljsko delo –

med zadnjimi je bila ravno avstrijska, kamor je spadal tudi ptujski samostan – reformo sprejele šele v 20. oziroma 30. letih dvajsetega stoletja. Kakorkoli že, vpeljava popolnega skupnega življenja je minoritskemu redu predstavljala ponovno rojstvo, saj so ravno province, ki so ga najprej sprejele, z največjim zagonom in duhovno močjo v prvi polovici dvajsetega stoletja odpirale nove postojanke po Evropi in svetu. Pričevanje ubošva in bratstva je obrodilo ogromno sadov. Sprejetje popolnega skupnega življenja je bilo po mnenju nekaterih strokovnjakov za minorite tako ključno, kot so bile Ignacijeve duhovne vaje za jezuite in pridigar-ska dejavnost za dominikance.

2. Združitev štirih vej regularne observance (»frančiškanov«) leta 1897

Klic k prenovi je bilo močno začutiti tudi pri frančiškanih, ki so bili takrat še razdeljeni – sicer pod enim generalnim ministrom – v observante, reformate, diskalceate in rekolekte. Močan upad števila, finančna kriza, problem španskih provinc (izvzete izpod oblasti generalnega vikarja od začetka 19. stoletja pa vse do 1932), vprašanje jurisdikcije Svete dežele in s tem povezanega prvenstva znotraj regularne observance, medsebojna tekmovalnost – vse je predstavljalo hude preizkušnje in nekateri so edino rešitev videli v združitvi omenjenih skupin. Prve ideje so prišle na dan na generalnem kapitlju leta 1862, a do konkretnjših korakov je bilo treba počakati do leta 1889, ko je enako željo izrazil generalni minister Luigi iz Parme, istočasno pa je to hotel tudi papež Leon XIII. Slednji je posebej naročil, naj se na generalnem kapitlju leta 1895 obravnava predlog združitve, ki jo je sam slikovito pokomentiral: »*To združitev hoče Bog, sv. Frančišek pričakuje, Sveti sedež pa jo nadvse želi.*« Observanti so načrt združitve skoraj enoglasno podprli, pod določenimi pogoji so bili zanj rekolekti, zelo pa so ji naprtovali reformati in diskalceati. Treba je vedeti, da so slednje tri skupine pripadale strožjemu načinu življenja (*observantia strictior*), in mnogi so se zbal, da bo združitev prinesla razvodenitev izvorne karizme. Po posredovanju in prepričevanju kardi-

nala Maurija se je pri končnem glasovanju velika večina izrekla za združitev (100 : 8). Pred uradno združitvijo je Leon XIII. vztrajal, da morajo imeti enotne generalne konstitucije, ki bi pripomogle k resnični obnovi združenega reda. Te so bile potrjene maja 1897, s tem pa je bil izpolnjen zadnji pogoj za napovedano dokončno združitev, ki je bila sklenjena s papeško bulo *Felicitate quadam* na praznik sv. Frančiška, 4. oktobra 1897. V besedilu je bilo med drugim določeno, da se ukinjajo vsa posebna imena observantov, reformatov, diskalceatov in rekolektov, združeni red pa se po novem imenuje *red manjših bratov* (*Ordo fratrum minorum* – OFM) brez vsakega drugega dostavka. To je spodbudilo proteste pri minoritih in kapucinih, ki so bili mnenja, da bi bilo združeni red pravilneje imenovati *red manjših bratov Leonove združitve* (*ab Unione Leoniana*), saj bi se s tem izognili zmedi pri poimenovanju in diskusiji o prvenstvu, glede na to, da so minoriti (OFMConv.) in kapucini (OFMCap.) prav tako manjši bratje. V ostre diskusije je pozneje posegel papež Pij X., ki je ob jubilejnem letu, ob 700-letnici potrditve Vodila, v apostolskem pismu *Septimo iam pleno saeculo* (4. oktober 1909), poudaril enakost med tremi redovi (frančiškani, minoriti, kapucini), enakost nasledstva ter enakost med generalnimi ministri (naslov *Minister generalis totius OFM* naj bi bil samo častni), za frančiškane pa je določil ime OFM *Leonove združitve* (*ab Unione Leoniana*). Mesec pozneje, 1. novembra 1909, je papež ponovil določilo v dekretu *Paucis ante diebus*. Ta dodatek se ni uveljavil in tako se še danes za frančiškane uporablja ime iz Leonove bule združitve, torej preprosto *Ordo fratrum minorum* – OFM.

Obdobje velike preizkušnje med 1765 in 1890 je eno najtemnejših v zgodovini manjših bratov, a morda je bilo ravno to potrebno, da so se proti koncu 19. stoletja našli konkretni odgovori prenovitve in osvežitve frančiškove karizme, predvsem na področju ubošva in pričevanja edinosti. Da je šlo pri tem za pristne duhovne sadove, je dokaz ponovni razmah pri vseh treh Frančiškovih redovih v dvajsetem stoletju. O tem pa nekaj več v naslednji številki.

Molitev

P. Milan Kos

Papež Francišek je na svojem apostolskem potovanju po Mehiki, 16. februarja 2016 v mestu Morelia, spregovoril o pomenu molitve in poslanstva.

»Obstaja rek, ki pravi takole: «Povej mi, kako moliš, in povedal ti bom, kako živiš. Povej mi, kako živiš, in povedal ti bom, kako moliš.» Saj če mi pokažeš, kako moliš, se bom naučil odkriti živega Boga; in če mi pokažeš, kako živiš, se bom naučil verovati v Boga, ki ga moliš, saj naše življenje govori o molitvi in molitev govori o našem življenju. Moliti se naučimo, tako kot se naučimo hoditi, govoriti, poslušati. Šola molitve je šola življenja in šola življenja je kraj, kjer napredujemo v šoli molitve.«

»Jezus je želel uvesti svoje (učence) v skrivnost Življenja, v skrivnost Njegovega življenja. Pokazal jim je, kaj pomeni biti Božji Sin, in sicer tako, da je jedel, spal, ozdravljaj, molil. Povabil jih je, da bi z njim podelili njegovo življenje, njegovo notranjost. Medtem ko so bili z Njim, jim je dal, da so se v njegovem mesu dotaknili življenja Očeta. Dal jim je, da so v njegovem pogledu, v njegovi hoji izkusili moč, novost, da so lahko rekli 'Oče naš'. (rekli 'Oče naš'). V Jezusu ta izraz ne vsebuje sledi rutine ali ponavljanja. Nasprotno, ima okus življenja, izkušnje, pristnosti. On je znal živeti tako, da je molil, in moliti tako, da je živel, izgovarjajoč besedi, »Oče naš.«

»In povabil nas je, da bi tudi mi tako delali. Naša prva poklicanost je izkusiti to usmiljeno ljubezen Očeta v svojem življenju, v svoji zgodovini. Njegova prva poklicanost je, da nas uvede v to novo dinamiko ljubezni, sinovstva. Naša prva poklicanost je naučiti se reči 'Oče naš', 'Abbà'. "Gorje mi, če ne bi oznanjal," pravi Pavel, gorje mi! In nadaljuje, da oznanjati evangelij "ni ponos, ampak nujnost" (1 Kor 9,16).«

»Povabil nas je, da bi imeli delež pri Njegovem življenju, pri Božjem življenju: gorje nam, če ga ne delimo, gorje nam, če nismo priče tega, kar smo videli in slišali, gorje nam. Nismo in ne želimo biti Božji uradniki, nismo in nikoli ne želimo biti uslužbenci Boga, ker smo povabljeni, da bi imeli delež pri njegovem življenju; povabljeni smo, da bi vstopili v Njegovo srce; srce, ki moli in živi, izrekajoč 'Oče naš'. Kaj je poslanstvo, če ne to, da s svojim življenjem izrekamo 'Oče naš'?«

»Na tega našega Očeta se vsak dan obračamo s prošnjo: ne dovoli, da bi padli v skušnjava. Tudi Jezus sam je delal

isto. Molil je, da mi, njegovi učenci – nekdanji in današnji – ne bi padli v skušnjava. Katera je ena od skušnjav, ki nas lahko napade? Katera je ena od skušnjav, ki ne izhaja zgolj iz opazovanja stvarnosti, ampak iz njenega življenja? Katera je skušnjava, ki lahko pride iz okolij, v katerih pogosto prevladuje nasilje, pokvarjenost, trgovina z mamilami, prezir dostojanstva osebe, ravnodušnost do situacij trpljenja in negotovosti? Katero skušnjava bi lahko imeli vedno znova pred to stvarnostjo, za katero se zdi, da je postala sistem, ki se ga ne da odstraniti?«

»Mislim, da bi jo lahko povzeli z besedo sprijaznjenost. Pred to stvarnostjo nas lahko premaga eno od najljubših orožij hudiča: sprijaznjenost. Sprijaznjenost, ki nas paralizira in nam prepreči ne samo da bi hodili, ampak da bi napredovali; sprijaznjenost, ki nas ne samo prestraši, ampak zabarikadira v naših «zakristijah» in navideznih gotovostih; sprijaznjenost, ki nam ne samo preprečuje, da bi oznanjevali, ampak nam preprečuje, da bi slavili. Sprijaznjenost, ki nam ne samo preprečuje, da bi načrtovali, ampak nam preprečuje, da bi tvegali in spreminjali stvari. Zato, Oče naš, ne dovoli, da bi padli v skušnjava.«

Sv. Francišek Asiški v Pismu vsem kristjanom pravi takole: Ljubimo torej Boga in ga molimo s čistim srcem in s čisto dušo, kajti on, ki to želi nad vse, je rekel: „Pravi molivci bodo molili Očeta v duhu in resnici. Vsi namreč, ki ga molijo, ga morajo moliti v duhu in resnici“ (Jn 4, 23–24). In hvalimo ga in molimo podnevi in ponoči govoreč: „Oče naš, ki si v nebesih“ (Mt 6,9), kajti treba je vedno moliti in se ne naveščati (Lk 18,1).

Ko je Jezus nastopil v shodnici v domačem kraju, mu domačini niso zaupali. Zaupati ali ne zaupati Bogu, verovati ali ne, je tudi danes vprašanje za vsakega od nas. Vedno je dovolj razlogov za nezaupanje in dovolj razlogov za zaupanje. Odločitev je naša! Rad bi vas spodbudil k resnični odločitvi za Boga. Svetniki so nam zgled resnične odločitve za Boga, ki se potem odraža v življenju. Današnji čas potrebuje svetnike! Živimo v svetu reklam. Vse okrog nas se ponuja kot hitro in lahko dosegljiva sreča. Svetniki pa nam govorijo o tem, na kar vsi pozabljamo. Sreča se skriva drugje! Svetnikom je zato skupna: tesna povezanost z Bogom v molitvi, prenašanje križa in veliko odpovedovanja ter neverjetna ljubezen do človeka. Potrebujemo torej zgled svetnikov in vedno novo svetost, da se svet do konca ne izpridi! Naj nas nagovorijo molitve iz življenja sv. Franciška: Molitev pred Križanim, Hvalnice Bogu Najvišjemu, Molitveno bogoslužje, Pozdrav blaženi devici Mariji, Pozdrav krepostim in Hvalnica stvarstva. Pri tem naj nam pomaga vsakodnevna iskrena prošnja: Gospod, naj bo naša vera resnična odločitev Zate, ne sprenevedanje in pomišljanje. Naj se ta odločitev v naših življenjih izraža ne samo z besedami, ampak predvsem v dejanjih.

Hana – potrta žena v Gospodovem svetišču

P. Milan Holc

Ni malo tistih, ki Staro zavezo ocenjujejo kot antifeministično, saj naj bi ženske vedno odrivala na stranski tir, poleg tega pa jim ne pripisuje nikakršnih zaslug. To je na žalost samo ena od posledic površnega branja Svetega pisma in seciranja posameznih dogodkov, ki jih nikakor ne moremo niti ne smemo presojati izven njihovega konteksta. Na prvi pogled bi to ob površnem branju mogli pripisati tudi Elkanájevi ženi Hani, materi zadnjega sodnika Samuela, ki je v zgodovini vzpostavitve Izraelovega kraljestva odigral nadvse pomembno vlogo.

Romanje v svetišče v Šilu

Sveti pisatelj začne zgodbo s predstavitvijo doslej v Stari zavezi še neznanega moža Elkanája, ki ga postavi v prostor in v družino. Prostor je Efrájmsko pogorje, natančneje Ramatájim Cofim ali Rama, v Novi zavezi identificiran z Arimatejo (prim. Mt 27,57; Jn 19,38). Efrájmsko pogorje velja za enega najpomembnejših področij v začetkih Izraelove zgodovine. V tesni povezavi z njim so še posebej Jozue in za njim sodniki Ehúd, Debóra, Gideón, Tolá ter Miha, lastnik Božje hiše v Danu. Elkanájevi družinski predniki so Jerohám, Elihú, Tohu in Cuf. Pisec omenja tudi, da je imel Elkaná dve ženi; eni je bilo ime Hana («Ljubkost») in drugi Penína («Koralna verižica»). Ta podatek lahko pomeni, da je moral biti premožen in tudi pomemben. Penína je bila poleg tega obdarjena z otroki, medtem ko je bila Hana, ki jo je Elkaná ljubil, brez otrok. Njena tekunica jo je zaradi tega »žalila in izzivala« (prim. 1 Sam 1,6). Verjetno je bil to tudi poglavitni vzrok, zakaj se je Elkaná s svojima ženama ob praznovanjih leto za letom podajal na pot k Božjemu svetišču v Šilu, da bi si izprosil Gospodovo naklonjenost. V pripoved sta vključeni tudi omembi dveh sinov duhovnika Élija: Hofnija in Pinhása, ki sta s svojim očetom oskrbovala svetišče.

Letni praznik v Šilu

V Gospodovo svetišče v Šilu so se vsako leto zgrinjale množice k prazniku (prim. Sod 21,19). Verjetno je šlo za šotorski praznik v jeseni, povezan s trganjem grozdja. Naloga duhovnika Élija je bila predvsem skrb, da je praznovanje potekalo v najlepšem redu in po predpisih, dostojno in urejeno. Ko so se tako nekega dne ob praznovanju najedli in napili, je duhovnik Éli v svetišču opazil ženo, ki je tiho molila pred Gospodom. Premikale so se le njene ustnice; in ker so običajno molili na glas, jo je Éli imel za pijano. Ob praznovanjih so pač nekateri

popili nekoliko več (prim. Iz 22,13; Am 2,8). Duhovnikov odziv je bil zato oster in neposreden: »Doklej boš pijana? Strezni se od svojega vina!« (prim. 1 Sam 1,14).

V vsej ponižnosti, v duhu potrta, mu je Hana odgovorila: »Ne, moj gospod! Potrta žena sem. Vina in opojne pijače nisem pila, ampak sem svojo dušo izlila pred Gospodom. Nikar ne imej svoje dekle za hudobno žensko! Kajti iz prevelike žalosti in bridkosti sem do zdaj govorila« (prim. 1 Sam 1,15-16).

Hanino molitev je treba razumeti predvsem z vidika miselnosti starega Vzhoda, kjer je nerodovitna ženska preprosto veljala za »suho vejo« in je bila v družbi popolnoma nepotrebna. Za vsako ženo je bila zato v tistem času nerodovitnost skorajda nesprejemljiva. Besede njenega moža, ki jo je hotel vsaj malo potolažiti, odmevajo: »Ali ti nisem jaz boljši kot deset sinov?« (prim. 1 Sam 1,8) Elkaná je bil prepričan, da lahko ljubezen do njega zamenja tisto do otrok, zato hoče njeno žalost na svoj način povečati in jo spodbuditi, naj se preda usodi.

»Kdor moli, **ima v rokah krmilo sveta**« (sv. Janez Zlatousti)

Hana predstavlja simbol iskrene molitve. »Gospod nad vojskami, če se hočeš ozreti na stisko svoje dekle in se me spomniš in ne pozabiš svoje dekle in daš svoji dekli sina, ga bom darovala Gospodu za vse dni njegovega življenja in britev naj ne pride na njegovo glavo« (prim. 1 Sam 1,11). Hana je prepoznala svojo težavo in prepričana je, da za njeno stisko obstaja rešitev. Ve tudi, od koga je odvisna. Njena stiska namreč ni v pomanjkanju moževne naklonjenosti in ljubezni niti ne toliko želja po sinovih, ki bi ji lahko bili v oporo. Skrbi jo ponižanost zaradi nerodovitnosti. Središče Haninega življenja ni niti moževa ljubeznivost niti hrepenenje po otrocih, ampak je ona osebno. Bolj kot sočutja si Hana želi spoštovanja. Če bi

živela v nekem drugem okolju ali drugačni kulturi, kjer žena brez otrok ne bi predstavljala sramote in zapostavljenosti, bi se zagotovo mirno in spokojno vdala usodi. Vendar ji okoliščine, v katere je bila prisiljena, narekujejo, da se zateče k Njemu, ki jo edini lahko potolaži: h Gospodu. Hanina molitev je tako prepolna čustev. Hana ni žena, ki joka iz jeze ali želje po maščevanju, ampak ker je v dno duše zagrenjena, obenem pa veruje, da Vsemogočni lahko odstrani njeno sramoto. In na koncu se bo Gospod resnično sklonil nad svojo zvesto služabnico in ji bo naklonil sina. S tem se bo končno tudi uresničil pomen imena, ki ga nosi: Hana.

Gospod se je spomnil Hane

Po vseh človeških naporih in prizadevanjih končno stopa v ospredje On, ki ima edini v rokah rešitev. Gospod se je spomnil Haninih molitev in je uslišal njene prošnje. Dal ji je sina, ki ga je poimenovala Samuel. Njegovo ime nekateri povezujejo s hebrejskim glagolom ša'al – »pro-siti«. Tudi Hana sama je govorila: »Od Gospoda sem ga izprosila« (prim. 1 Sam 1,20). In kakor je navada reči, da »za velikim možem stoji velika žena«, nam to pravilo potrjuje Hanin primer. Za Samuelom stoji Hana. Če se ne bi »uprla« in bi se vdala usodi, če se ne bi »borila« z Bogom in ne bi odločno zavrnila dejstva, naj pozabi svojo stisko, ne bi bil nikoli rojen zadnji izraelski sodnik, veliki prerok in duhovnik. Kakor pravični Job tudi Hana prepozna, da je vse odvisno od nedoumljive Božje skrivnosti. Oba sta prepričana, da se je tej skrivnosti možno »upreti«, se zoper njo boriti in pred njo bridko jokati, trpeti. Samo tisti namreč, ki trpi, je zmožen prodreti v skrivnosti absolutnega Boga.

Hanin Magnificat

Zahvalna pesem, ki jo je Hana zapela Gospodu, ima obliko kraljevsko mesijanskega psalma, a hkrati popolnoma prilagojena Haninemu položaju. Njeno nerodovito telo, podobno grobu, je odslej kakor zeleneča oaza v puščavi, kakor cvetoc in namakan vrt življenja: »Nerodovita rodi sedemkrat, mati mnogih otrok pa obnemore. Gospod jemlje in daje življenje, vodi v podzemlje in dviga iz njega« (prim. 1 Sam 2,5–6). S tega vidika predstavlja Hanina hvalnica v hebrejski Bibliji prvo eksplicitno obrambo načrtov Božje previdnosti, ki so tako pogosto nedoumljivi in daleč od človeškega spoznanja. Gre za molitev – prošnjo in zahvalo hkrati – slavospev, ki v trenutku privre na dan iz duše, ki čuti hvaležnost in ki posebej poudarja veličino modrega in vsemogočnega Boga, Kralja zemlje. Hanina hvalnica povečuje Izraelovega Boga, ki kot popolni vladar vodi človeške usode. Bog je najprej spremenil Hanino usodo v njeno dobro, nato pa še Samuelovo. Hanina hvalnica je tako tudi navdih in povod za Marijin *Magnificat* (prim. Lk 1,46–55). In morda ni naključje, da krščansko izročilo ime (H)Ana pripisuje tudi Marijini materi.

Molitev je dar Božjega usmiljenja

Sestre klarise

Bog, naš Stvarnik je položil v našo notranjost takšno hrepenenje po Njem, da more naše srce umiriti samo On, ki je Počelo, Smisel in Cilj našega bivanja. V stiku z Bogom pa smo po molitvi, ki je dejansko pogovor z Njim, ki je predanost Bogu v hvaležnosti in ljubezni.

Že v Stari zavezi so preroki v molitvi črpali luč in moč, da so klicali ljudstvo k veri in spreobrnjenju srca. Kristus pa nas je učil moliti s čistim srcem, z globoko vero in biti z otroško vdanostjo v povezanosti z nebeškim Očetom, z Njim in s Svetim Duhom. Ko se obračamo k Očetu v Jezusovem imenu, sam Jezus prosi Očeta za nas.

Jezus je naročil vsem, da je treba vedno moliti in se ne naveličati. Nekatere pa vabi, da kot kontemplativni redovniki v Cerкви opravljamo molitveno bogoslužje in skrbimo, da se češčenje Boga nikoli ne preneha. Menihi in nune posnemamo Jezusa predvsem kot molivca, ki se je umikal v samotne kraje, kjer je bedel v molitvi.

Sveta Klara se je zaprla v klavzuro, da bi bila trajno ob Jezusu. Njeno srce je z Marijinim Srcem gorelo za Gospoda, Jetnika naših tabernakljev; nenehno Mu je prinašala prošnje in molitve za ves svet in s pokoro »dopolnjevala, kar primanjkuje Njegovim bridkostim za Njegovo telo, ki je Cerkev« (Kol 1,24). V ponižni, zaupni molitvi je prebedela po cele noči pred večno Lučjo – in ko se je vračala, je imela obraz razžarjen, podobno kakor Mojzes, ko se je po molitvi vračal z gore Horeb. Svojega Ženina je vedno globlje spoznavala in vedno bolj ljubila. Po opazovanju, spoznanju in občudovanju Božjega Sina se je – v žaru čiste ljubezni – po kontemplativni molitvi vedno bolj preoblikovala vanj. Sv. Nežo Praško je spodbujala: »Upri

svojega duha v ogledalo večnosti, postavi svojo dušo v sijaj slave, položi svoje srce vanj, ki je podoba Božjega bistva, in po kontemplaciji sama sebe v celoti spremeni v podobo Njegovega božanstva« (3Klp 12–13).

Kakor sv. Frančišek, tako je tudi sv. Klara najrajši premišljevala o Gospodovem trpljenju in ob tem prejela vedno nove moči za trdo in spokojno življenje, ki ji je v izjemni ljubezni do Križanega postalo sladkost.

Gospod pa je usliševal njeno gorečo molitev in velikokrat delal tudi čudeže. Tako je preskrbel, da sestram nikoli ni zmanjkalo olja, da so z enim hlebcom kruha nasitile 50 sester; da so Saraceni, ki so lezli po samostanskem obzidju, naenkrat pobegnili; da se je saracenska vojska pred Assisijem umaknila in mesta ni uničila.

Sv. Klara je postala »živa molitev«. Od svojih sester zahteva, da mora molitveni duh vedno prešinjati vse njihovo življenje, tudi med delom. Naroča, naj sicer vestno delajo, vendar pa tako, da ne ugasnejo tistega duha svete molitve, ki mu mora služiti vse drugo (prim. KIVodVII).

Posebna dediščina našega reda je češčenje Najsvetejšega (ki je čez dan izpostavljeno) in Božje Matere Marije. Sestre molimo skupno in posamezno nepretrgano štiriindvajset ur dnevno. Poleg skupne molitve, ki traja več kot osem ur, ima vsaka sestra še uro adoracije. Molimo za Cerkev, za ves svet, zlasti za domovino, tudi za brate in sestre, ki se ali jih priporočajo v molitev. Pri molitvi se nam pridružujejo tudi drugi. Mnogi so povezani z nami v duhu, zlasti pri nočni molitvi.

Sveta Klara nas uči kontemplacije, ki temelji na ljubečem poslušanju in takšnem sprejemanju Božje besede, da nas le-ta preoblikuje v Gospodovo svetišče in da v povezanosti z Marijo postajamo nenehna hvalnica Vsemogočnega.

Sveto pismo nam kaže Marijo kot kontemplativko, ki odmaknjena pozorno in ljubeče posreduje pri svojem Sinu. Tako je njena kontemplacija dejansko najvišja akcija. Sveto Klaro primerjajo z Marijo, ker se je v goreči ljubezni do nje in Njenega Sina povsem pustila preoblikovati Božjemu Duhu. Takšna je tudi naloga Klarinih duhovnih hčerá.

Kristus nas vse vabi, da se z Bogom pogovarjamo, se Mu zaupno in ljubeče izročamo in Ga prosimo potrebnih milosti. V vsakodnevni molitvi prosimo Gospoda, da bi mogli spolnjevati Njegovo voljo, Mu služiti z veseljem in navdušenjem in bi tudi drugim pričali o lepoti in svobodi življenja Božjih otrok, ki trajno živijo v povezanosti z nebeško Materjo in z Njim, ki je sama Ljubezen, Dobrota in Usmiljenje ... in bi tako pripeljali čim več bratov in sester na pot miru in odrešenja, k večni blaženosti.

»Ker je tudi mene osvojil Kristus ...«

Pogovarjala se je Špela Burnik

Vsako leto se ob prazniku sv. Petra in Pavla v Cerkvi na Slovenskem razveselimo novih delavcev v Gospodovem vinogradu, nove generacije novomašnikov, svežih moči, ki prevzemajo odgovornost pri gradnji Božjega kraljestva. Eden od novoposvečenih duhovnikov prihaja iz minoritskih vrst. To je **p. Anton Borovnjak**, ki prihaja iz prekmurskega okolja, natančneje iz Murske Sobotice. Zanj lahko zares rečemo, da ga je vodila roka Božje milosti, ki ga je tudi prek različnih preizkušenj pripeljala do tega svetega poklica. Njegovo skrbno, vestno in odgovorno maševanje govori samo po sebi, da mu služenje pri Gospodovem oltarju ne le veliko pomeni, temveč postaja tudi življenjsko vodilo.

Gospod na različne načine obdari vas, duhovnike. Nekateri imate dar pridiganja, drugi ste bližje mladim, nekateri bolnim in starejšim ... V vsem pa se vse dopolnjuje v duhovniški službi. Tebe je Gospod na poseben način obdaril z ljubeznijo do liturgije. Kaj ti pomeni liturgija? Že kot bogoslovec si z izrednim spoštovanjem in hvaležnostjo opravljal vsa »liturgična opravila«. Kaj želiš spomniti slehernega kristjana, ki bi se moral v svojem krščanskem življenju vzgajati v dobrem odnosu do liturgije?

Res je, ljudje smo si različni in ni vsak za vse. Bog je vsakemu izmed nas podelil svoje talente in darove, vsakemu po svojih zmožnostih, zagotovo pa nobeden ni ostal brez. Prepričan sem, da je Gospod dal vsakemu ravno ti-

ste darove, ki jih potrebuje, da ga lahko On uporabi tam, kjer ga želi. Zagotovo pa je vsak izmed duhovnikov dobil ali pa ima tudi nekaj daru in veselja do liturgije, saj naj bi bila središče duhovniške službe. Pri liturgiji se nadaljuje delo našega odrešenja še posebej z obhajanjem svete evharistije, ki je začetek, sredstvo in cilj duhovniške službe, za vsakega kristjana pa vir in vrhunec njegovega življenja. Liturgija ima torej osrednje mesto v življenju duhovnika in kristjana. O njej bi lahko na dolgo in na široko razpravljali. Meni predstavlja predvsem prostor in kraj, kjer srečam Boga. Znotraj liturgičnega opravila je Bog človeku še posebej blizu, zato je zame liturgija tudi molitev, češčenje. V njej ni ničesar »kar tako« ali za »brez veze«, saj ima vsako znamenje, vsaka gesta, vsako dejanje svoj pomen, zato je liturgija tudi neizmerno bogata. Vse to pa kaže pravzaprav na Ljubezen, na Kristusa. Kajti resnični cilj liturgije je češčenje Boga. Zato se moramo znebiti ideje, da je potrebno (če želimo biti aktivni vključeni v liturgijo) stalno nekaj delati, ravno obratno. Veliki teolog Romano Guardini je dejal, da pri liturgiji ne gre za to, da bi nekaj počeli, ampak da bi nekaj bili – kristjani, ki slavijo, častijo Boga. Zato je liturgija tudi slavje vere.

Tvoje novomašno geslo se glasi »Ker je tudi mene osvojil Kristus«. Kako te nagovarja, čemu si si ga izbral?

Te besede apostola Pavla iz pisma Filipljanom so se me vedno, kadar sem jih prebiral, dotaknile. Ob premišljevanju sem jih čedalje bolj razumel kot tiste, ki poudarijo, kakšen mora biti temelj duhovniške službe, temelj tega, da se nekdo »odloči« (v resnici pravzaprav odgovoriš na povabilo, klic) slediti Kristusu, in to je, da te mora Kristus najprej popolnoma osvojiti. Kristus v tvojem življenju postane vse – smisel, cilj, središče. Postane Tisti, za katerega si se pripravil truditi in darovati svoje življenje v dobesednem pomenu besede. Vendar se moramo zavdati, da je to pot, ki traja in na kateri se je treba stalno truditi, ali bolje rečeno, prepuščati se, da te On osvaja.

Škof msgr. Peter Štumpf ti je dejal: »P. Tonček, vse je lepo na tvoji novi maši. Le nekaj ti bo manjkalo vse življenje. Blagoslov tvojih staršev. Verjemi mi,

pogrešal ga boš.« Mnogo križev ti je bilo naloženih že v rani mladosti. Pa ti je Bog dal moči, da si svoje trpljenje nosil z Njim in ga osmišljeval v Njegovem vstajenju? Lahko поделиš z nami svojo pot in razložiš, kako ti je Bog pomagal oz. kaj ti je najbolj pomagalo v težavah in kateri so bili tisti Božji »čudeži«, ki so te krepili v veri in poslanstvu?

Trpljenje, križi so del našega življenja, a se mi zdi, da nam pomagajo rasti. Seveda noben križ, takrat ko ga nosiš, ni lahek, zdi se ti krivičen, prevelik, pretežak ... Tudi sam sem mislil, da je križ, ki mi ga je Gospod naložil z izgubo staršev, pretežak. Takrat sem se veliko jezil na Boga in ga spraševal, zakaj. Vendar kljub vsej takratni jezi nisem nikoli prenehal moliti. Ko se oziram nazaj, vidim, da sva imela z Jezusom bučen, a zelo živ in osebni odnos, znotraj katerega me je On skušal naučiti, da je Njegova logika drugačna od moje, da je vse, kar je, Njegov dar, da moram biti hvaležen za tisto, kar mi je bilo dano, in – konec koncev – da je pravzaprav vse minljivo. Sčasoma sem se tako nehaj spraševati, zakaj, in sprejel, da Bog že ve, ter iz spraševanja prešel v hvaležnost. V hvaležnost za čas, ki smo ga preživeli z očetom in mamo, za vse, kar sta naju z bratom v življenju naučila ... Zdaj lahko zanju molim in se veselim, da imam v nebesih dobra priprošnjika.

Če odgovorim še na zadnji del tvojega vprašanja. Po eni strani je pomagalo moje »prepiranje« z Jezusom, ker je to pomenilo, da sva si bila blizu, če smem tako reči; po drugi strani pa mi je ob strani stalo toliko in toliko dobrih ljudi, ki so me bodrili, zame molili. Skratka, takrat res nisem bil sam. Zdi se, da mi je Bog ob pravem času poslal prave ljudi.

Med novo mašo si v zahvali dejal: »Molite zame, da bom vztrajen in svet duhovnik.« Kaj ti pomeni biti duhovnik in kaj je zate duhovništvo v današnjem času in družbi? Kaj je zate svetost tega poklica?

Res je, biti svet je projekt našega življenja, ne samo za duhovnika, ampak zate, zame – za vsakega kristjana;

poklicani smo, da smo sveti. Biti duhovnik danes je verjetno malo težje kot včasih zaradi različnih okoliščin. Poslanstvo duhovnika pa je v temelju isto, to je prinašati Kristusa, ki je pot, resnica in življenje, ljudem, v njihovo delo, v vsakdan, v življenjske situacije. Duhovnik naj bi ljudem približal Kristusa oziroma Njemu naj bi približal ljudi. Kajti ko najdeš Kristusa, najdeš vse. Seveda, duhovnik bo to zmož samo takrat, ko bo najprej sam našel Kristusa in ko ga bo Kristus osvojil, če se navežem na svoje novomašno geslo. Papež Benedikt XVI. je lepo zapisal, da je za duhovnika osebna navezanost na Kristusa temeljna. Kristusa mora poznati od znotraj, biti mož molitve, ki se zaveda, da v njegovem življenju ne gre za samouresničevanje, da ne gradi prijetnega življenja zase, da si ne ustvarja skupnosti oboževalcev, ampak da živi in deluje za (D)rugega.

V preteklem letu si opravljal diakonsko službo. Pri tem poslanstvu si se srečeval z otroki, mladimi, družinami, starejšimi ... Vemo, da je v današnjem času in družbi pristno krščansko življenje težko živeti. Večkrat se spomnimo svetopisemske misli, če »bo Sin človekov še našel vero, ko pride na Zemljo«. Kaj je v našem življenju tisto, kar bi nas, »mladike«, držalo povezane s Kristusom, ki je naša »trta«? Kako naj krepimo vero, da bo trdna, neomahljiva?

Najprej se moramo zavedati, da je vera milost, da je dar. Sam od sebe ne morem verjeti, da Tisti, v katerega verujem, mi daje, da Vanj verujem. Zato moramo za vero tudi moliti, prositi Gospoda za podaritev moči, da bomo zmogli verovati. Seveda pa je za to potreben živ, osebni odnos s Kristusom, saj je On temelj vere. Pomembna je

tudi ljubezen do Cerkve. Cerkveni oče sv. Ciprijan je zapisal, da ne moreš imeti Boga za očeta, če nimaš Cerkve za mater. Vera in Cerkev sta organsko povezani, ene brez druge ni. Cerkev je ustanovil Kristus in ni nastala sama od sebe. Je občestvo verujočih, ki se zbirajo ob Božji besedi in zakramentih ter tako gradijo Božje kraljestvo na zemlji. Se pravi, Cerkev je »čas in prostor«, kjer najdem Kristusa. Biti povezan z Njim in s Cerkvijo je tako temeljnega pomena, da bo moja vera zmogla ostati trdna in neomajna. Kajti znotraj Cerkve nisem nikoli sam, smo bratje in sestre, ki naj bi drug drugemu stali ob strani ob težavah in preizkušnjah, drug drugega podpirali, se drug z drugim veselili ... Če povzamem, medsebojna molitev, odnos s Kristusom, ljubezen do Kristusa in Cerkve so nekako nujne sestavine za mojo vero, ki pa je, kot sem že dejal, dar.

Tvoje življenje je tudi oznanjevanje Božje besede ljudstvu. Katera je tista misel, Božja beseda, ki jo želiš kot duhovnik posredovati ljudem?

Oznanjevanje Božje besede je osnovna duhovnikova prvina. Ljudje duhovniku verjamemo in njegove besede pri oznanjevanju jemljemo resno takrat, kadar s svojim življenjem pričuje za Božjo besedo, ki jo oznanja. Pri diakonskem posvečenju škof novoposvečenemu diakonu izroči evangelijsko knjigo z besedami: »Sprejmi Kristusov evangelijski glasnik si postal; glej, da boš veroval, kar boš bral; učil, kar boš veroval; živel, kar boš učil.« Torej, pri oznanjevanju je najprej potrebna vera in nato življenje iz te vere. Tudi sicer je sv. Frančišek svojim bratom, ki so šli v misijone, dejal, da naj pridigajo oziroma oznanjajo Kristusa najprej s svojim življenjem in če bo treba, tudi z besedo. Upam in prosim Gospoda, da bi tudi sam zmogel tako oznanjati veselo novico. Glavna misel, ki jo posreduje Sveto pismo, je, da je Bog človeka tako ljubil, da je – v želji, da se nihče ne bi pogubil, ampak da bi vsi imeli Življenje – daroval svojega edino-

rojenega Sina, ki je odrešil človeka in mu prinesel Življenje. To je sporočilo, ki nam ga Sveto pismo daje – da je Bog ljubezen in da ljubi vsakega človeka. Mi moramo to samo sprevideti.

Postajamo misijonska dežela. V mnogih župnijah ni duhovnikov, marsikje se je že zgodilo, da se je ukinila vsakodnevna sveta maša in je ostala le še nedeljska. Vsaka nova maša in vsak novomašnik je klic Boga, da želi ostati s svojim ljudstvom. Bog kliče. Kliče tudi danes, čeprav je čas, ko mislimo, da ne potrebujemo Boga. Pa ni res. Vedno bolj smo lačni in žejni Boga. Kako bi nagovoril mlade, ki v sebi čutijo, da bi bili Božji poslanci? Kaj se ti zdi tisto bistveno, da bi kljub »oviram« mogli vztrajati na poti in slediti klicu?

Res je. Bog je vedno klical svoje poslance in jih kliče tudi danes. Mladim bi položil na srce to, da so preprosto odprti za Boga. Se pravi, da se mu prepustijo, se ne bojijo, da bi Bog kaj preveč zahteval od njih (kot je recimo biti duhovnik, redovnik, redovnica ☺), ker On nikoli ne zahteva preveč, zahteva morda veliko, a ob tem vedno daje dovolj milosti in pomoči. V ozadju Božjega klica in njegovem prepoznavanju ni nobene strašne filozofije. Če te Gospod kliče, te kliče ali pa ne. Potrebno je biti pozoren na drobna znamenja, ki jih pošilja prek ljudi, dogodkov, pa na tisti nemir srca, vse, dokler se ne prepustiš. Da, treba se je prepustiti, preprosto se vreči v Njegov objem. Ni druge poti in če bo ta »vreči se« iskren, tega nikoli ne obžaluješ, čeprav je na poti mnogo ovir. In recept za srečno duhovništvo je po mojem najprej zdrav temelj te odločitve ter osebna, globoka povezanost s Kristusom.

Evharistija je živi studenec vsakega kristjana in duhovnika. Okrog nje mora bivati vse življenje, da je njegovo poslanstvo živo, da poklic ne zamre, da ne postane mlačno. Kaj tebi pomeni daritev

svete maše? Lahko podeliš z nami, kaj ti pomeni, da je Kristus izbral tebe za pot k človeku?

Evharistija je središče kristjanovega, še posebej pa duhovnikovega življenja. Duhovnikova najpomembnejša naloga v dnevu je obhajanje evharistije in priprava na drugo obhajanje evharistije, je nekdo zapisal. Duhovnik naj bi torej živel evharistijo kot osrednji dogodek svojega dneva, saj je to trenutek še posebej globokega in osebnega srečanja z Jezusom. Zato naj bi vsako sveto mašo obhajal kot svojo prvo, edino in zadnjo, je zapisala sveta mati Terezija. Sam se ob tem velikem milostnem daru čutim majhnega in nevrednega. In ker je evharistija zakrament ljubezni, se v njej tudi sam od Gospoda učim ljubiti in biti ljubljen.

Tvoja misel ob koncu, ki nam jo želiš podeliti, je ...

Hmmm ... Bog je velik in dela v mojem in tvojem življenju veliko čudežev, samo ozreti se je treba okrog sebe in pogledati s pravimi očmi; in vse to dela samo zato, ker je Ljubezen. In ta Ljubezen je poklicala mene in vsakega duhovnika, da prinašamo Njega – Ljubezen svojim bratom in sestram. Da bi bilo naše poslanstvo rodovitno, seveda potrebujemo molitev. Zato se priporočam v vaše molitve, da bi zmogli biti sveti duhovniki in tako vredni prinašati Jezusa ljudem.

Dragi p. Anton, hvala za tvoje misli, ki si jih podelil z nami. Želimo ti, da bi bil srečen duhovnik.

Srečen v tem, da boš vsak dan znova živel svetost svojega poklica. Da bo vsaka tvoja sveta maša kot tvoja nova maša, ki jo daruješ prvič. Da se boš trudil, da tvoj odnos ne bo postal mlačen, ampak vedno bolj in bolj zedinjen s Kristusom. Tvoj zgled naj dobri Bog blagoslovi in po tebi pokliče še mnoge. Molimo zate in te spremljamo ter se zahvaljujemo, da si sledil in odgovoril Božjemu klicu. Tvoja molitev in vsakdanja daritev oltarja naj spremlja tudi nas. Bog naj te blagoslovi v vsem, kar si, v vsem tvojem poslanstvu, da bo tako On sam po tebi bolj ljubljen in bolj poznan.

Assisi se pripravljaja na 30-letnico Duha Assisija

P. Janez Šamperl

Neposredne priprave obhajanja obletnice je povečala in pospešila še vesela novica, da se bo poleg mnogih verskih voditeljev, predsednikov držav, znamenitih osebnosti iz sveta kulture, znanosti in umetnosti praznovanja udeležil tudi papež Frančišek. Vsi pričakujemo, da bo Frančišek sedanjega časa Duhu Assisija dodal nove spodbude in nove razsežnosti – miru, pravičnosti in ohranitve stvarstva ...

Žeja po miru – tako so v pripravljalnem odboru dali naslov jubilejnemu, 30-letnemu Duhu Assisija – je danes zares velika, saj papež Frančišek sam na več mestih govori o tretji svetovni vojni, o mnogih kriznih žariščih, kjer je mir ranjen. Koliko pa je še nemira v ljudskih srcih, poleg tega pa so prisotni še drugi dejavniki, ki prinašajo nemir, stisko in strah ... Potres, recimo ...

Po z nedavnim močnim potresnim sunkom zaznamovani noči v osrednji Italiji zjutraj kar niso nehali zvoniti telefoni ... Kako je v Assisiju? Ste živi, ste zdravi, je vse v redu? Epicenter potresa je bil tako blizu vas ... Hvala Bogu in sv. Frančišku, ostali smo živi in zdravi. Tokratni potres je prizanesel Frančiškovega mestu Assisi. Čeprav je relativno blizu močno porušeni krajem, ni padla nobena opeka s strehe ... naši konservatorji pa so odkrili nekaj mikrorazpok v baziliki in v Sacro Conventu. To je tudi vse, kar je v Assisiju povezano s škodo po potresu – še zdaleč pa ne vse, kar prinaša sam potres ...

Tako je, hvala Bogu, asiško mistično srce – Frančiškov grob – ostalo nedotaknjeno, brez najmanjše razpoke ali poškodbe.

Frančiškov grob, ta veličastni kamniti steber, ukoreninjen v tla in vpet v strop, daje vtis, kakor da Frančišek s svojim grobom še danes simbolično podpira cerkev.

Frančiškov grob, ta posvečeni kraj, za katerega je papež Frančišek dejal, da je *oltar in katedra miru*, mora ostati nepoškodovan, saj je tukaj središče, je živi izvir Duha Assisija.

Sveti papež Janez Pavel II. je pred 30 leti za kraj prvega medreligijskega molitvenega srečanja izbral Assisi. Izbral ga je z razlogom! Zakaj ni izbral Jeruzalema, Betlehema, Rima – mest, o katerih se je tudi govorilo?

Sveti papež Janez Pavel je na prvem molitvenem srečanju sam odgovoril na to vprašanje in že pri svojem prvem nago-

voru jasno povedal: *Izbral sem ta kraj molitve za mir v pravi notranji zbranosti in tihoti zaradi posebnega pomena svetega človeka, ki ga tu častimo, sv. Frančiška, ki ga toliki po svetu poznajo in spoštujejo kot simbol miru, sprave in bratstva.*

Nekateri komentatorji te papeževe izjave so dodali še misel, da po sv. Frančišku nekristjani najlažje prepoznajo Jezusa Kristusa iz Nazareta.

Vsekakor je bil glavni razlog za izbiro kraja prav sv. Frančišek, ki je v Assisiju živel svojo avanturo »prvega kristjana po Kristusu«. Papež je vedel, da je Frančiškova drža, njegovo življenje in mesto, ki ga je posvetil s svojo sveto navzočnostjo, sprejemljivo za vsa verstva – saj je Assisi vedno bil, je in bo ostal duhovno središče – mesto brez zidov – odprto za vse. Nič čudnega ni, da je kardinal Roger Etchegaray po asiškem srečanju zapisal znane besede: *»V Assisiju sem slišal biti srce sveta ... kjer svet ima svoje srce.«* Sveti papež Janez Pavel II. je leta 1986 izbral »srce sveta«, da bi skupaj z vsemi predstavniki velikih religij molili za mir, mir pa je prvenstveno stvar srca.

Tega se zavedajo tudi današnji verski voditelji, zato prijave v Sacro Convento prihajajo z vsega sveta. Posebej močno bo tokrat z verskimi voditelji in predsedniki držav zastopana Afrika ... Več kot 400 prijavljenih delegacij z vseh kontinentov pa pričajo o množični udeležbi, na svoj način pa tudi o veliki žeji po miru v svetu.

Naj se to navdušenje in ta želja po resničnem miru počasi spreminja v našo življenjsko držo, da bomo okrepljeni z molitvijo in različnimi srečanji ob 30-letnici vedno bolj postajali »orodje miru« po zgledu sv. Frančiška.

BREZMADEŽNA

Jurij Bizjak, koprski škof

Pridiga ob sklepu Kolbejevega leta (14. 8. 2016)

Proslavljamo 75-letnico zmage svetega patra Maksimilijana Kolbeja, zavetnika minoritskega samostana v Ljubljani, in se veselimo njegovega poveličanja, občudujemo njegov pogum in želimo posnemati njegov svetel zgled. »Dragocena je namreč v Gospodovih očeh smrt njegovih svetih« (Ps 116,15). Ob tem častitljivem jubileju iskreno čestitam vsem patrom minoritom za prečudoviti sad patra Kolbeja, ki ga je njihov red podaril Cerkvi, in se vsem prisrčno zahvaljujem za plemenito delo, ki ga za širjenje Božjega kraljestva zvesto opravljate med nami. Naj Gospod še naprej daje svoj blagoslov!

Letošnje slavlje poteka v svetem letu usmiljenja, kar daje slovesnosti poseben značaj in pečat. Zadnji korak patra Kolbeja – zamenjava za družinskega očeta – seveda ni bil edini, temveč je bil samo zadnja stopnička brezštevilnih predhodnih korakov, ki jih je svetnik v tej smeri delal od svojega otroštva naprej. Kolbejeva poteza je vsaj precej edinstveno dejanje, ki pa je vendar dosledna izpeljava

pravnega razmišljanja in popolnoma v skladu s človeškimi dolžnostmi in pristojnostmi. Treba je samo trezno in razumno premisliti človeške danosti in omejenosti ter ostati zvest samemu sebi, se postaviti na pravo mesto in potegniti ustrezne sklepe in zaključke: »Vsak človek je kot dih, vsak človek preide kakor senca« (Ps 39,6–7).

Človek sam nikakor ni lastnik življenja, kajti to je Gospod. »Življenja namreč nima nihče iz obilice svojega premoženja,« pravi evangelist (Lk 12,15), temveč ga prejema od Gospoda, kakor piše že Mojzes: »Poglejte zdaj, da sem jaz, dá, jaz, in poleg mene ni Boga: jaz življenje jemljem in ga dajem, zadajem rane in jih ozdravljam, in nihče ne more uiti moji roki!« (5 Mz 32,29). Pravilno torej ugotavlja apostol Pavel: »Kaj pa imaš, česar nisi prejel? Če pa si prejel, kaj se ponašaš, kakor da ne bi bil prejel?« (1 Kor 4,7)

Človek tudi nikakor ni niti gospodar življenja. Od uspehov in blaginje omamljeni Job govori: »Mislil sem: V svojem gnezdu bom umrl in svoje dni množil kakor pesek!« (Job 29,18) Gospod pa smrtnike vrača v prah in jim govori: »Vrnite se, človeški sinovi!« (Ps 90,3) Človek je namreč kot »zeleneča rastlina: zjutraj cveti in zeleni, zvečer je pokošena in posušena« (Ps 90,5–6). In Gospod v evangeliju sprašuje svoje poslušalce: »Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo dodati svojemu življenju en koolec?« (Lk 12,25)

Ker torej človek ni ne lastnik ne gospodar življenja, mora tudi z življenjem ravnati kakor oskrbnik s talenti, ki mu jih gospodar zaupa: iti z njim na tržnico in ga vreči v obtok, slediti vrednosti valut in se pogajati z menjalci, vlagati v hranilnice in čim manj porabljati zase, kakor piše apostol Pavel: »Da pri oznanjevanju evangelija ne napravim evangeliju stroškov in tako pri evangeliju ne izrabim svoje pravice.« (1 Kor 9,18)

Življenje je namreč kakor veter: obstaja samo v gibanju, v dviganju in padanju, v zavijanju in kroženju, v pretakanju iz struge v strugo, v prehajanju iz toka v tok. Kdor ga zaustavi, ga izgubi, kdor ga zapre, ga zamori. Zato je povsem na mestu Kristusova beseda: »Kdor bo skušal svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdor pa ga bo izgubil, ga bo rešil!« (Lk 17,33) »Kdor seme vrže v zemljo, ga reši in še pomnoži, kdor ga porabi zase, ga izgubi.« (Ps 126,5–6)

In navsezadnje mora svoje življenje vsakdo vrniti: Kje je kdo, ki bi večno živel in ne videl smrti? Vprašanje je samo, ali se človek s tem sprijazni in ga hvaležno vrne, ali pa prekoračuje svoje pristojnosti in hoče obdržati zase nekaj, do česar nima nobene pravice. Apostol Pavel je držal v eni roki življenje in v drugi smrt ter sam pri sebi tehtal: »Stiskan sem z obeh strani: željo imam biti razvezan in biti s Kristusom, zakaj to je mnogo boljše; a v telesu ostati je potrebnejše zaradi vas.« (Flp 1,23–24)

»Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje.« (Jn 15,13) In naš današnji slavljenec je naredil ravno to: Dal je življenje za svojega bližnjega in namesto njega. Ravnal je v skladu z ugotovitvijo apostola Janeza: »Oni (mučenci) so ga premagali (tožnika) z Jagnjetovo krvjo in z besedo svojega pričevanja in niso cenili svojega življenja od smrti.« (Raz 12,11)

Bratje in sestre. Naš brat Maksimilijan je to zmožel, ker je imel svoj zaklad na pravem mestu: »Kjer je namreč tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce.« (Mt 6,21) Njegov zaklad je bil na oni strani, zato je tako zlahka naredil korak, ki mu je odprl vrata v večnost, v kraljestvo Jagnjeta, ki jih pase ter jih vodi k virom živih voda in jim Bog vse solze briše z njih oči (Raz 7,17). Amen.

Fredi Mlinarič

Brezmadežna, izbranka Božje milosti

V adventnem času nam Cerkev poleg izbranih sveto-pisemskih odlomkov, ki naj bi nam pomagali, da bi se dobro pripravili na Jezusov prihod, ponuja tudi **praznik brezmadežnega spočetja Device Marije**. Kot pravi koncil, »so se z njo po dolgotrajnem čakanju na izpolnitev obljube dopolnili časi in se je vzpostavil novi red odrešenja« (prim. C 55). »Da bi postala Odrešenikova mati, je Bog Marijo ,obogatil z darovi, vrednimi takšne naloge' (KKC 490). **Blažena Devica Marija je bila**

v prvem trenutku svojega spočetja obvarovana vsakega madeža izvirnega greha, in sicer po edinstveni milosti in posebni pravici, ki ji jo je podelil vsemogočni Bog glede na zasluženje Kristusa Jezusa, Zveličarja človeškega rodu» (prav tam).

Marijin goreči častilec, »s preroškim darom obdarjeni svetnik, sveti Maksimilijan Kolbe, je doumel, častil in proslavljal to Marijino skrivnost«. Zapisal je: »Gotovo je zelo dobro študirati nauk o Mariji, vendar se vedno dobro zavedajmo, da bomo Brezmadežno bolj spoznali v ponižni molitvi, v milostnem izkustvu vsakdanjega življenja kot pa iz učenih definicij, razlag in argumentov, čeprav jih ne smemo omalovaževati. **Brezmadežna je nekaj tako vzvišenega!**« Kot vemo, je bil sveti Maksimilijan Kolbe apostol češčenja Kristusove Matere in širjenja pobožnosti do nje. Ta pobožnost je bila temelj njegove celotne duhovnosti, njegovega apostolata in njegove teologije. Marija je bila zanj tista, ki ga je usmerjala v življenje in čisto mišljenje izključno z logiko ljubezni; v življenje, ki je pripravljeno žrtvovati človeško »razumevanje« skrivnosti na oltarju ljubezni. Iz te ljubezni se je tudi rodilo njegovo darovanje življenja v bunkerju lakote.

Poznavalci tega velikega Marijinega častilca pravijo, da so njegove misli o Mariji Brezmadežni »odmev njegovega srca, prepolnega ljubezni do Marije; srca, ki je želelo povečati njeno slavo in čast« (Z. Kijas). Zato je lahko zapisal: »Človeške besede ne zadoščajo, da bi govorili o njej, kajti Brezmadežna je vsa lepa, naše besede pa so daleč od popolnosti; človeški govor lahko duši le pomaga, da se ji približa, duši pa se Ona sama vedno bolj jasno razo-

deva; duša jo bo v molitvi, v pogosti in prisrčni združitvi z njo vse bolj razumela, se nad njeno Božjo brezmadežnostjo navduševala ter v ljubezni do nje razplamtela vse do lastnega izničenja ... Neposredno iz njenega srca zajemamo več vednosti o njej in se v njeni ljubezni bolj vnemamo kot iz vseh človeških besed skupaj.“

Vsi, ki imamo radi Marijo, bomo verjetno prepričljivo pritrčili tem besedam, Marijin praznik pa sprejeli kot novo priložnost za rast v ljubezni do nje. Misel nanjo nam bo približala njeno vdanost Bogu in pripravljenost izpolniti načrt, ki ga je imel Bog z njo. Videli bomo, da je bil Bog edini izvir njene popolnosti in privilegiraniosti, izjemnosti njenega življenja in njej zaupanega poslanstva. **Bog je bil za Marijo vse.**

Tudi mi smo Božji izbranci in za vsakega izmed nas ima Bog posebno poslanstvo, ki ga moramo izpolniti v svojem življenju. Vemo, da smo ljubljene Božji otroci, in to iz čiste Božje milosti, ki jo vedno znova prejemamo. In ne pozabimo: na Mariji se prav posebno v luči njenega brezmadežnega spočetja razodeva, da Bog ljubi človeka kljub njegovi grešnosti, saj ga je že od začetka objemalo večno Božje usmiljenje. Zato smo morda, zlasti ob tem njenem prazniku, že kdaj začutili, **„kaj dela v naši duši tisto globoko preoblikovanje, ki ga povzroča milost, ki nam jo je Kristus pridobil s svojim odrešenjem“** (prim. A Strle, *Božja slava – živi človek*).

Vedno znova se Bogu zahvaljujmo za to, obenem pa prosimo Marijo, da bi ta skrivnost njenega življenja v nas prebudila pogum celovito odgovarjati Božjim načrtom in ljubezni, ki jo ima do nas; pa tudi, da bi še poraslo naše zaupanje v njeno priprošnjo.

Ostanimo Marijini tudi v prihodnje in se ji z zaupanjem izročajmo; naša slovenska zgodovina potrjuje, da je to velik Božji dar!

Brezmadežna

Kakor skrbno izvoljeno testo
gnete Stvarnik Marijino srce:
posodo, ki zmožna bo nositi Kruh življenja.
Glej, kako je skrben Bog za vsako grudico;
sam skrivnostni Duh testo prežema.
Ob taki mojstrovini se le čudimo,
v nas živo trepeta pričakovanje.
Mojster sklanja se ljubeče nad svojim delom
in končno, ko dahne vanj, posoda ljubezniva
nenadoma postane Marijino srce.

Pierre Marie Dumont

Cerkev sv. Maksimilijana Kolbeja v Ribnici na Pohorju

Podružnična cerkev sv. Marije in sv. Maksimilijana Kolbeja ob vznožju Janževskega Vrha je bila zgrajena med letoma 1977–1978, posvetil pa jo je 25. junija 1978 škof dr. Vekoslav Grmič. Cerkev je zgrajena v slogu brunarice, zasnoval pa jo je domačin dr. Janez Reflak. Iz sredine strehe (ki je bila obnovljena leta 2008) se dviga majhen lesen zvonik. Za lesenim daritvenim oltarjem visi lesen križ s korpusom. Na desni strani je leseni tabernakelj z večno lučko. Ob tabernaklju je na podstavku kip Marije Brezmadežne, na levi strani pa je oljnata slika sv. Maksimilijana Kolbeja, delo ptujskega slikarja Albina Lugariča.

Vir: Župnijska kronika

Pripravlja: Polona Kališnik

Vsemogočni, večni,
pravični in usmiljeni Bog,
daj nam, ubogim,
da bomo zaradi tebe delali,
kar vemo, da hočeš,
in vedno hoteli, kar je tebi všeč;
da bomo notranje očiščeni,
notranje razsvetljeni
in vžgani z ognjem Svetega Duha,
mogli hoditi po stopinjah tvojega ljubljene-
ga Sina,
našega Gospoda Jezusa Kristusa
in le po tvoji milosti
priti k tebi, Najvišji;
ti, ki v popolni Trojici
nedeljivo Eden
živiš in kraljuješ
v slavi, vsemogočni Bog,
na vse veke vekov. Amen.

Sv. Frančišek Asiški

Vsemogočni, najsvetejši, najvišji
in najvzvišenejši Bog,
sveti in pravični Oče,
Gospod, ti Kralj nebes in zemlje,
zahvaljujemo se ti zaradi tebe samega,
ker si po svoji sveti volji
in po svojem edinem Sinu,
s Svetim Duhom
ustvaril vse, kar je duhovnega in telesnega,
nas pa naredil
po svoji podobi in sličnosti
ter nas postavil v raj (prim. 1 Mz 1,26; 2,25);
in mi smo padli po svoji krivdi.
Zahvaljujemo se ti,
ker si nas po svojem Sinu ustvaril
in po svoji
sveti »ljubezni, s katero si nas ljubil« (Jn 17,26),
dal, da se je sam pravi Bog in pravi človek
rodil iz slavne in preblašene
ter svete vedno Device Marije;
in si hotel nas, jetnike,
odkupiti z njegovim križem, krvjo in smrtjo.
In zahvaljujemo se ti,
ker bo tvoj Sin spet prišel

v slavi svojega veličastva,
da bo poslal v večni ogenj preplete,
ki se niso spokorili
in te niso spoznali;
tistim pa, ki so te spoznali in molili
ter ti v spokornosti služili,
bo rekel:
»Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta,
prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno
od začetka sveta« (Mt 25,34).
Ker pa mi, ubogi in grešniki, nismo vredni,
da te imenujemo,
zato ponižno prosimo,
naj se ti tvoj ljubljene Sin,
naš Gospod Jezus Kristus,
»nad katerim imaš veselje« (Mt 11,5),
zahvaljuje skupaj s tolažnikom Svetim Duhom za vse,
kakor je tebi in njemu všeč.
On, po katerem si nam storil tako velike reči,
ti vedno zadostuje v vsem. Aleluja.

Sv. Frančišek Asiški

ASSISI te preprosto prevzame in to je duh Assisija ...

Vladimira Čas

V juliju sva z možem Jurijem en teden preživela v Assisiju z brati minoriti (p. Danilom, p. Francem, p. Damjanom, p. Andrejem in br. Klemnom) in ostalimi romarji. Za naju so bile to duhovne vaje v naravi. Spoznavala sva življenje sv. Frančiška in sv. Klare. Vsak dan je bil duhovno bogat, še posebej so naju nagovorile sv. maše, ki smo jih pripravljali tako, da je bila vsakič na vrsti druga skupina. Tudi večerne molitve so bile skrbno načrtovane. Z zanimanjem pa smo vsi, od najmanjšega do najstarejšega, prisluhnili pravljicam za lahko noč s poučnimi nauki. Zadnji večer je del molitve potekal tako, da je vsak od nas z eno besedo povedal, kaj ga je med tednom navdušilo in zakaj je hvaležen. In sledile so besede »šotor, veselje, pesem, sv. Frančišek, sv. Klara, mir« ... Assisi je vse to in še več. Čudovito stvarstvo, rdeče-beli kamni, prijetno sonce, mir, v katerem spregovori Gospod, tišina gozdov, kjer je hodil sv. Frančišek in kjer nagovarjata sv. Frančišek in sv. Klara s svojo preprostostjo, ponižnostjo in uboštvom. Gospodu sta se popolnoma podarila in odprla srca, da sta ju prevzela Njegova ljubezen in usmiljenje ter sta tako postala goreča oznanjevalca večne resnice. Tudi v meni sta vžgala ogenj za oznanjevanje veselega oznanila, za radost, veselje, preprostost. Assisi je kraj, kjer si lahko »dovoliš« biti preprost, vesel, prijazen ... Ko sem odkrivala Frančiškovo pot spreobrnjenja, dozo-

revanja za večnost, me je vsak kraj nagovoril. V cerkvi sv. Rufina sem bila hvaležna za zakrament sv. krsta, pri sv. Damjanu sem odkrivala, kako me Gospod vodi skozi življenje, in se spraševala, kakšno je moje poslanstvo, pri sv. Mariji Angelski – Porcijunkuli sem začutila, da ima Gospod rad majhna dejanja z veliko ljubezni, v Grecciu, da se Božje Dete zame »rojeva« pod podobo kruha in vina ... La Verna mi je dala spoznanje, da prava ljubezen ni brez trpljenja in da nas Bog ljubi v skrajni zapuščenosti. In ko sem si pri p. Andreju izposodila knjigo Asiški romar, sem si s strani 50 izpisala besedilo: »/.../ da bi si ogreli srca prav tu, kjer si ga je grel sv. Frančišek. Kako? Sončil se je v ozračju Božje ljubezni. Ljubezen nas mora sprejeti, nas prevzeti. Dopustimo, da nas preplavi. Videli boste in lahko verjamete, da bo zelo lepo in osrečujoče za celo naše bitje. Nič drugega ne potrebujemo kakor to, da se sončimo in okopamo v Božji ljubezni. Ne potrebujemo nič drugega kakor Božjo ljubezen. Bog nas ima rad in ne zavračajmo njegove ljubezni, ampak se pustimo ljubiti. Potrebujemo ljubezen, potrebujemo Boga, ki je ljubezen. Potrebujemo, da nas nekdo ljubi in da tudi sami ljubimo.« In brala sem dalje in se ustavila na strani 100: »Zakaj sem še na tej strani? In odgovor je vedno isti: Moraš se naučiti ljubiti, kajti na oni strani ni nič drugega več kot edino ljubezen.«

Odnosi – vir življenja

Marija Vegan

Vsi si želimo srečnega in polnega življenja. Takšno življenje pa lahko živimo le, če so srečni in polni naši odnosi. Naše življenje so namreč naši odnosi, naši odnosi so naše življenje. To pomeni, da so odnosi za človeka tisto najpomembnejše, brez česar ne more preživeti, oziroma še več, brez česar človeka sploh ni. So namreč kot opeke, s katerimi gradimo bivališče naše osebnosti, in so kot očala, skozi katera gledamo svet.

Ampak, če je kakovost odnosov zares tisto ključno, kar določa nas in naše življenje, kako naj bo potem to kaj prida srečno in polno, ko pa vsi vemo, kako hitro se odnosi skrhajo, izjalovijo, celo prekinajo? Kako naj bo sreča popolna in gotova, brez strahu, da nam bo zdaj zdaj spolzela med prsti, ko pa nas celo naši najbližji prizadejejo, razočarajo in nas zapustijo? Ne more biti.

Dokler so naše življenje zgolj medčloveški odnosi, je to popolnoma nemogoče. Na srečo pa je človek povabljen še v en odnos, ki je popolnoma zanesljiv, trden, brezpogojen, večni. To je človekov odnos z Bogom, povabilo vanj pa nam je Bog položil globoko v našo duševnost. Sama si to predstavljam kot »Božji odtis«, zaradi katerega čutimo neprestano hrepenenje po nečem večjem, boljšem, po nečem popolnem – to je hrepenenje po Bogu in po življenju v odnosu z Njim.

V stvarstvu ni naključij in slučajev, marveč ima vse svoj smisel. Tako je tudi s človekom, ki je krona stvarstva. Kakšen nesmisel bi torej bil, če naše hrepenenje ne bi imelo izpolnitve? Čemu bi potem to hrepenenje služilo? Bog nam je naklonil dar te nepotešljive želje zato, da bi ga ne samo iskali, ampak tudi našli in s tem prišli do tiste

prave, največje sreče, katere si vsi želimo in katere si tudi Bog želi za nas.

»Iščite in boste našli,« (Lk 10,9) pravi Jezus. Kako pa naj človek išče Boga? Tudi na to vprašanje nam je Bog po Jezusu dal odgovor, ko je ta molil in tudi nas naučil moliti.

Molitev je torej velik in enkraten dar, ker je pogovor z Bogom. Kot vsak drug pogovor je tudi ta ključen za vzpostavljanje odnosa, v katerem smo lahko z Bogom čisto osebni in intimni; z njim se vedno bolj spoznavamo in On nas pokliče po imenu. Ta odnos nato nudi trdno podlago, na kateri lahko gradimo kakovostnejše medsebojne odnose, zmore pa celo ozdravljati in obnavljati tiste že hudo načete in celo zlomljene. S tem pa zdravi in obnavlja tudi naše življenje.

Zaradi tega molitev nosi v sebi veliko moč, ki jo lahko jasno vidimo tudi v življenju svetnikov. S svojo molitvijo me najbolj navdihuje sv. Frančišek Asiški, to pa zato, ker je njegovo življenje tako močno prežeto z molitvijo, da lahko postavimo enačaj med obema. Se pravi, da je življenje molitev, molitev življenje in to je sveti Frančišek. Že med življenjem na zemlji se je dobro poznal z Bogom. Z njim se je spoznaval prek molitve in tako prepoznal, kdo je on sam in kakšen je Božji načrt za njegovo življenje. Zato je moj vzornik, ki me uči, kako naj molim tudi jaz. Z njim se pogovarjam in ga včasih opazujem, drugič ga prosim za nasvet, najpogosteje pa se mu priporočam, da pri Bogu posreduje zame. Želim spoznati Boga in vem, da je v molitvi to uspelo svetemu Frančišku in mnogim drugim znanim in neznanim svetnikom, zato lahko uspe tudi meni in vsem nam. Tudi to je Božja želja.

Assisi 2016 skozi otroške oči

Liza in Juta Debeljak

Nekega septembrskega popoldneva je mami prišla domov in povedala, da gremo z minoriti na romanje v Assisi. Tako se je cela družina že dolgo veselila počitnic. Izvedela sem, da v Assisi želijo tudi naši prijatelji, vendar je za njih zmanjkal en sedež na avtobusu. Dolgo smo čakali in končno se je izpraznil prostor, da smo lahko skupaj poromali v sveto mesto.

Končno smo dočakali jutro odhoda. Zbudili smo se zgodaj in odšli na bencinsko črpalko ter v mrazu čakali avtobus. In končno smo ga zagledali. Avtobus sta vozila zelo prijazna šoferja. Skoraj vso pot smo poslušali radio Asiški val, ki ga je (kot vse ostalo ☺) vodil p. Danilo in v katerem je bila »redna gostja« moja sestra Juta. Prevozili smo veliko dolgih kilometrov in se ustavili v Padovi, kjer smo imeli sv. mašo v kapeli pri cerkvi sv. Antona Padovanskega. Pred mašo smo si cerkev ogledali in po maši odrinili na preostanek poti do Assisija. Ko smo prispeli, smo se nastanili v kampu. Vsaka družina si je izbrala šotor, v katerem je spala cel teden.

Noč je bila mrzla, a spali smo v toplih spalnih vrečah, da nas ni zeblo. Prebudili smo se v hladno jutro, vse pa nas je »v red« spravil okusni zajtrk. Potem smo krenili po hribu navzdol do rojstne hiše sv. Frančiška Asiškega, kjer je sedaj cerkev. Kosilo smo imeli iz »popotne torbe«. Po dolgem dnevu nas je pogrela okusna večerja. Po večerji pa še molitev in v tople spalne vreče.

Ko so šli v sredo zvečer nekateri v Assisi (nočni ogled Assisija), smo med drugim v kampu ostali jaz, Juta, p. Damjan in pa prijateljici Anja in Maja. Skupaj smo se ponoči v noč igrali žabice. Kljub višini in dolgim nogam p. Damjan ni nikoli zmagal. Le zakaj ne? J

V tem tednu smo doživeli veliko lepih stvari. Vseh sploh ne morem naštetih. Lahko pa jih omenim nekaj, a si jih nisem zapomnila ravno po vrsti (oprostito ☺). Ogledali smo si Porcijunkulo in njene zanimivosti, baziliko sv. Klare, cerkev sv. Damijana, samostan klaris, papeško baziliko sv. Frančiška Asiškega, pa tudi mesto Assisi, truplo sv. Klare in njene lase ter grob sv. Frančiška Asiškega.

Ne smemo pa pozabiti naših draga kuharjev, ki sta nam odlično kuhala cel teden.

V Assisiju sem se naučila zelo veliko novega o svetnikih (še posebej o sv. Frančišku in sv. Klari). Tistim, ki še niste bili v Assisiju, priporočam, da se čim prej prijavite za romanje (da ne bo zmanjkalo prostih mest).

Liza (11) in Juta (8) Debeljak ☺

Franciškov pismo vsem kristjanom – prvo pravo Vodilo OFS

P. Martin Gašparič

Uvod

Iz Franciškovih virov spoznavamo, da je hotel Frančišek, spodbujen z vesoljnim duhom in z gorečnostjo, da bi vsem vtili Božjo ljubezen, s svojimi pismi nagovoriti čim več ljudi. Na koncu Nepotrjenega vodila se sveti mož z vso odločnostjo obrne k vsem ljudem, kristjanom in nekristjanom, in našteva »kralje in kneze, delavce in kmete, hlapce in gospodarje, vse device, vse vzdržne in poročene, laike, moške in ženske, vse nedorasle in doraščajoče, mlade in stare, zdrave in bolne, vse majhne in velike, in vse narode, ljudstva, rodove in jezike (Raz 5,9;7,9), vse narodnosti in vse ljudi kjerkoli po širnem svetu, kar jih je in še bodo« ter jih prosí: »/M/i vsi manjši bratje, nekoristni hlapci, ponižno prosimo in molimo, da bi vsi mi vztrajali v pravi veri in spokornosti, saj se drugače nihče ne more zveličati« (FNPVod XXIII.,7).

Pismo vsem kristjanom obstaja v dveh redakcijah: prva je krajša in je predhodnica Vodila. Njegova vsebina temelji na spokornosti in to je prvo navodilo – »način življenja«, ki ga Frančišek daje tistim, ki hočejo hoditi za Jezusom po njegovem zgledu ter po zgledu svete Klare, kljub temu da nadaljujejo življenje v svetu.

Lahko rečemo, da je *Pismo vsem kristjanom* prvo pravo Vodilo, ki si ga je Frančišek zamislil in napisal za tiste ljudi, za katere je ustanovil tretji red, ki ima iste cilje in isto karizmo kot prva dva redova, vendar z lastnimi značilnostmi za življenje v svetu.

V tem pismu je žar, ki je gorel v njegovem srcu, ker Frančišek ni mislil samo na svoje brate ali uboge sestre pri

sv. Damjanu, ampak na vse ljudi, ker jih je vse hotel pripeljati v nebesa, da bi vsi bili deležni večne blaženosti.

Spodbuda spokornim bratom in sestram (prvi del)

V Gospodovem imenu!

I. O tistih, ki delajo pokoro

Vsi, ki ljubijo Gospoda »z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem in z vso močjo« (prim. Mr 12,30) in ljubijo svoje bližnje kakor sami sebe (prim. Mt 22,39) ter sovražijo svoja telesa z njih zablodami in grehi ter prejemajo telo in kri našega Gospoda Jezusa Kristusa in pri našajo vredne sadove pokore:

O, kako srečni in blagoslovljeni so tisti in tiste, ki vse to delajo in v tem vztrajajo, kajti »Duh Gospodov bo počival nad njimi« (prim. Iz 11,2) ter bo pri njih »prebival« in »ostal« (prim. Jn 14,23); ti so »otroci nebeškega Očeta« (prim. Mt 5,45), čigar dela izvršujejo, in so ženini, bratje in matere našega Gospoda Jezusa Kristusa (prim. Mt 12,50). Ženini smo, kadar se zvesta duša po Svetem Duhu združi z našim Gospodom Jezusom Kristusom. Bratje smo mu, kadar izvršujemo »voljo Očeta, ki je v nebesih« (prim. Mt 12,50).

Matere smo, kadar njega nosimo v svojem srcu in telesu (prim. 1 Kor 6,20) po Božji ljubezni ter po čisti in iskreni vesti; rodimo ga s sveto dejavnostjo, ki mora svetiti drugim za zgled (prim. Mt 5,16). O, kako nekaj slavnega je imeti svetega in velikega Očeta v nebesih!

O, kako nekaj svetega, tolažilnega, lepega in čudovitega je imeti takšnega ženina!

O, kako sveto in ljubo, prijetno, ponižno, miroljubno, sladko, prisrčno in nadvse zaželeno je imeti takšnega brata in takšnega sina: našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je svoje življenje dal za svoje ovce (prim. Jn 10,15) in je prosil Očeta rekoč: »Sveti Oče, ohrani jih v svojem imenu« (Jn 17,11), »ki si mi jih dal na svetu; tvoji so bili in si jih dal meni« (Jn 17,6).

In »besede, ki si jih dal meni, sem dal njim in oni so jih sprejeli« in so resnično verovali, »da sem izšel od tebe,« in spoznali, »da si me ti poslal« (Jn 17,8). Prosim zanje »in ne za svet« (prim. Jn 17,19). Blagoslovi in »posveti jih« (Jn 17,17). »In jaz se posvečujem zanje« (Jn 17,19). »Ne prosim samo zanje, ampak tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vame« (Jn 17,20), da bodo posvečeni in popolnoma eno (prim. Jn 17,23), »kakor sva midva eno« (Jn 17,11). In hočem, Oče, »da bodo tudi ti z menoj tam, kjer sem jaz, da bodo gledali mojo slavo« (Jn 17,24) »v tvojem kraljestvu« (Mt 20,21). Amen.

Bog me sliši ...

Pripravlja: Urška Poslek

V Matejevem evangeliju piše: »Kadar pa ti moliš, pojdi v svojo sobo, zapri vrata in moli k svojemu Očetu, ki je na skrivnem. In tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil. Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogani; mislijo namreč, da bodo uslišani, če bodo veliko govorili. Ne postanite jim podobni, saj vaš Oče ve, česa potrebujete, preden ga prosite. Vi torej molite takóle:

Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo.

Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpústi nam naše dolge, kakor smo tudi mi odpustili svojim dolžnikom; in ne vpelji nas v skušnjavo, temveč reši nas hudega.« (Mt 6, 6–13)

Dragi otroci, spoštovani starši!

Bog nas posluša – vedno in povsod. Za pogovor z Njim se nam ni treba naročiti ali čakati v dolgih vrstah. Bog ima za nas vedno čas. Ga imamo tudi mi zanj?

V spodnjih okvirjih so tri različne molitve, ki niso popolne. Manjkajo jim besede. Te se skrivajo spodaj v premetanki. Skrite besede najdete v osmih smereh.

Sveti _____, varuh moj,
bodi vedno ti z _____.
Stoj mi _____ in _____ ob strani,
vsega hudega me _____.
Prav prisrčno _____ te,
_____ me in _____ me. Amen.

Zdrava _____, milosti polna,
Gospod je s _____,
blagoslovljena si med _____ in
_____ je sad
tvojega telesa, _____.
_____ Marija, Mati _____,
prosi za nas _____,
zdaj in ob naši _____ uri. Amen.

Oče naš, ki si v _____,
_____ bodi tvoje ime,
pridi k nam, tvoje _____,
zgodi se tvoja _____
kakor v nebesih tako na _____.
Daj nam _____ naš
vsakdanji _____ in
_____ nam naše dolge,
kakor tudi mi _____
svojim dolžnikom in ne
_____ nas v _____,
temveč reši nas hudega. _____.

S	R	V	O	T	B	V	K	O	K	Č	Ž	S	Z	V	I	P	Š	A	N	E	R	S
P	D	E	D	V	F	P	T	L	G	R	H	L	O	J	K	I	D	O	V	T	C	V
A	R	J	P	T	L	E	L	A	N	G	E	L	E	T	N	R	Č	K	E	U	L	E
S	E	O	U	E	I	L	P	J	R	K	J	E	Z	U	S	E	L	J	K	K	B	T
H	F	N	S	L	R	J	D	A	Ž	A	E	I	N	V	A	R	U	J	I	R	R	A
L	A	E	T	I	A	I	U	D	A	N	N	A	J	I	R	A	M	I	N	A	A	U
P	G	M	I	O	M	U	A	M	I	S	Š	T	A	Z	I	Š	A	N	Š	L	N	I
Ž	E	N	A	M	I	D	E	N	A	K	S	G	J	U	E	E	I	G	E	J	I	H
N	Z	C	V	Z	Č	N	N	E	B	E	S	I	H	J	J	M	N	A	R	E	A	U
M	O	D	P	U	Š	Č	A	M	O	L	K	R	S	S	P	R	L	R	G	S	N	R
O	U	Č	A	V	K	P	O	S	V	E	Č	E	N	O	A	N	D	J	J	T	L	K
A	J	Ž	O	B	I	R	E	A	S	V	O	T	P	L	E	E	S	O	I	V	J	B
D	A	N	E	S	Z	T	N	A	L	O	V	A	J	N	Š	U	K	S	S	O	A	C
Š	R	Z	J	O	B	E	T	O	E	B	L	A	G	O	S	L	O	V	L	J	E	N
I	T	A	M	E	R	S	B	S	M	R	T	N	I	O	V	M	K	A	T	N	I	D

30 let molitve za mir v Duhu Assisija (1986–2016)

Od 18. do 20. septembra 2016 so v Assisiju pod naslovom *Žeja po miru: religije in kulture v dialogu* potekala srečanja različnih verstev, s katerimi so obeležili 30-letnico molitve za mir Duh Assisija. Ob tej obletnici – ki spominja na dogodek, ko je sv. Janez Pavel II. 27. oktobra 1986 povabil skoraj vse predstavnike religij, da bi v mestu velikega mirotvorca sv. Frančiška molili za mir – je podobno povabilo izdal papež Frančišek. Molitev za mir je, kot pravi papež, danes potrebna bolj kot kdajkoli prej. Srečanja predstavnikov verstev so se na različnih lokacijah začela že v nedeljo, 18. septembra, da bi spregovorili o perečih aktualnih problemih. Vrhunec jubilejnega srečanja pa sta predstavljala prihod papeža Frančiška v torek, 20. septembra, in sklepna molitev za mir – najprej v baziliki svetega Frančiška in nato na trgu pred baziliko. Molitvenega srečanja se je udeležilo več kot 500 verskih voditeljev z vsega sveta, vodij raznih ustanov za dialog oziroma mir, Nobelovih nagrajencev, žrtev vojn in beguncev.

ZAKLJUČNA SLOVESNOST V ASSISIJU: Verjamemo v blago in ponižno moč molitve

VATIKAN (torek, 20. september 2016, RV) – »V Assisi smo prišli kot romarji v iskanju miru. V sebi nosimo in pred Boga polagamo pričakovanja in tesnobo mnogih narodov in oseb. Žejni smo miru, želimo si pričevati za mir, predvsem pa potrebujemo molitev za mir, kajti mir je Božji dar in na nas je, da zanj prosimo, ga sprejmemo in vsak dan gradimo z njegovo pomočjo.« Tako se je po uvodnem pozdravu in zahvali za navzočnost začel govor papeža Frančiška med zaključno slovesnostjo na trgu pred baziliko sv. Frančiška v Assisiju.

Poganstvo brezbriznosti – virus, ki hromi

»Blagor tistim, ki delajo za mir« (Mt 5,9). Mnogi so prehodili dolgo pot, da so prispeli na ta blagoslovljeni kraj. Iti ven, podati se na pot, biti skupaj, prizadevati si za mir: to niso le telesni gibi, temveč predvsem gibi duha, so konkretni duhovni odgovori, da bi premagali zaprtost in se odprli za Boga in za brate. To od nas zahteva Bog, ki nas spodbuja k soočenju z veliko boleznijo našega časa: brezbriznostjo. To je virus, ki hromi, nas naredi brezdolne in neobčutljive; je bolezen, ki načne samo središče vernosti in povzroči novo zelo žalostno poganstvo: poganstvo brezbriznosti.

Ne smemo ostati brezbrizni. Svet danes čuti silno žejo po miru. V mnogih državah trpijo zaradi vojn, pogosto pozabljenih, a so vedno povod za trpljenje in revščino. Papež Frančišek je spomnil na svoj obisk na Lezbosu, kjer sta z ekumenskim patriarhom Bartolomejem v očeh beguncev videla bolečino vojne in tesnobo ljudstev, žejnih miru. Spomnil je na družine, katerih življenje je bilo razdejano; na otroke, ki v življenju ne poznajo drugega kakor nasilje; na ostarele, prisiljene, da zapustijo svoje dežele ... Vsi čutijo silno žejo po miru. »Nočemo, da bi te tragedije padle v pozabo. Skupaj želimo dati glas vsem trpečim, vsem, ki so brez glasu in ki jih nihče ne posluša.« Ti dobro vedo, pogosto bolje kakor mogočniki, da v vojni ni nobene prihodnosti in da nasilje orožja uniči veselje življenja.

Verjamemo v blago in ponižno moč molitve

»Mi nimamo orožja. Verjamemo pa v blago in ponižno moč molitve.« Na današnji dan je žeja po miru postala prošnja k Bogu, da bi se vojne, terorizem in nasilje prenehali. Mir, za katerega prosimo iz Assisija, ni navaden protest proti vojni niti ni rezultat pogajanj, političnih kompromisov ali ekonomskega barantanja. Je rezultat molitve, kakor je dejal sv. Janez Pavel II. leta 1986. V Bogu, ki je izvir občestva, iščemo »bistro vodo miru«, ki ga je človeštvo žejno: ne more namreč privreti iz puščav ponosa ali pristranskih interesov, iz sušnih pokrajin dobička za vsako ceno in trgovine z orožjem.

Ime Boga ne more nikoli upravičiti nasilja

Naše verske tradicije so različne. Toda razlika za nas ni povod za spor, polemiko ali hladno ločitev. Danes nismo molili drug proti drugemu, kakor se je včasih žal zgodilo v preteklosti. »Brez sinkretizmov in brez relativizmov smo molili skupaj, eni poleg drugih, eni za druge.« Sv. Janez Pavel II. je pred tridesetimi leti dejal, kako je takrat,

kakor nikoli prej v zgodovini človeštva, postala vsem jasna neločljiva vez med pristno versko držo in veliko blaginjo miru. Ko hodimo naprej po tej poti, ki se je začela v Assisiju, kjer se ohranja živ spomin na tistega Božjega človeka miru, ki je bil sv. Frančišek, ponovno združeni potrjujemo, da je, kdor uporablja verstvo za hujskanje k nasilju, v protislovju z njegovim najpristnejšim in najglobljim navdihom, in da nobena oblika nasilja ne predstavlja resnične narave verstva. Nasprotno, to je – kot je dejal zaslužni papež Benedikt XVI. prav tako v Assisiju leta 2011 – njegovo »potvarjanje in prispeva k njegovemu uničenju«. »Ne utrudimo se ponavljati, da ime Boga ne more nikoli upravičiti nasilja. Edinole mir je svet, edinole mir je svet, in ne vojna!«

Molitev in želja po sodelovanju zavezujeta k resničnemu miru

Danes smo prosili za sveti dar miru. Molili smo za »mobilizacijo vesti«, da bi branili sakralnost človeškega življenja, da bi spodbujali mir med narodi in varovali stvarstvo, skupni dom. Molitev in konkretno sodelovanje pomagata, da ne ostanemo zaprti v logike spora in da zavrnemo uporniške drže nekoga, ki zna le protestirati in se jeziti. Molitev in želja po sodelovanju zavezujeta k resničnemu miru, ne navideznemu: ne k mirnosti nekoga, ki se izogiba težavam in se obrača na drugo stran, če ne gre za njegove interese; ne k cinizmu tistega, ki si umije roke nad problemi, ki niso njegovi; ne k virtualnemu pristopu nekoga, ki vse in vsakogar sodi preko tipkovnice računalnika, ne da bi odprl oči za potrebe bratov in si umazal roke za tistega, ki je v stiski. Naša pot je poglobiti se v situacije in dati prvo mesto tistim, ki trpijo; privzeti spore in jih ozdraviti od znotraj; dosledno hoditi po poteh dobrega, zavračati bližnjice zla in se potrpežljivo lotiti – z Božjo pomočjo in z dobro voljo – procesov miru.

Mir: odpuščanje, sprejemanje, sodelovanje, vzgoja

»Mir, nit upanja, ki zemljo povezuje z nebom, tako preprosta in težka beseda istočasno. Mir pomeni ,odpuščanje', ki se kot sad spreobrnjenja in molitve rodi iz notranjosti in, ki v imenu Boga omogoči ozdravljenje ran preteklosti. Mir pomeni ,sprejemanje', razpoložljivost za dialog, preseganje zaprtosti, ki niso strategije varnosti, ampak so mostovi nad praznino. Mir pomeni ,sodelovanje', resnično in konkretno izmenjavo z drugim, ki predstavlja dar in ne problema, brata, s katerim je treba poskusiti zgraditi boljši svet. Mir pomeni ,vzgoja': klic, da bi se vsak dan učili težke umetnosti občestva, da bi osvojili kulturo srečanja, ko bi vest očistili vsake skušnjave nasilja in otrplosti, ki je v nasprotju z Božjim imenom in človekovim dostojanstvom.«

Naša prihodnost je živeti skupaj

Mi, ki smo tukaj, skupaj in v miru, verjamemo in upamo v bratski svet. Želimo si, da bi se moški in ženske različnih verstev povsod združili in bi ustvarili slogo zlasti

tam, kjer so spori. Naša prihodnost je živeti skupaj. Zato smo poklicani osvoboditi se težkih bremen nezaupljivosti, fundamentalizmov in sovraštva. Verniki naj bodo obrtniki miru v prošnji k Bogu in v delovanju za človeka! »Mi kot verski voditelji smo zavezani biti trdni mostovi dialoga, ustvarjalni mirovni posredniki. Obračamo se tudi k vsem, ki imajo najvišje odgovornosti v služenju narodom, k narodnim voditeljem, da se ne bi utrudili iskati in spodbujati poti miru, gledajoč onstran pristranskih in trenutnih interesov: naj Božji poziv vestem, krik po miru revežev in dobra pričakovanja mladih generacij ne ostanejo neuslišani.« Sv. Janez Pavel II. je pred tridesetimi leti v Assisiju rekel: »Mir je gradbišče, odprto za vse, ne samo za strokovnjake, modrece in stratege. Mir je univerzalna odgovornost.« »Bratje in sestre, prevzemimo to odgovornost,« je sklenil papež Frančišek, »danes ponovno potrdimo svoj 'da', da bi bili skupaj graditelji miru, ki jih Bog želi in ki jih je človeštvo žejno.«

PAPEŽ MED MOLITVIJO ZA MIR: Biti drevesa življenja, ki svetu dajejo kisik ljubezni

Osrednji dogodek papeževega obiska Assisija je bila molitev za mir, ki se je začela ob 16. uri na različnih krajih. Ekumenska molitev kristjanov je potekala v spodnji cerkvi bazilike svetega Frančiška. Med molitvijo je imel sveti oče tudi meditacijo.

Besede ob meditaciji papeža Frančiška pred križanim Jezusom odmevajo tudi za nas: »Žejen sem« (Jn 19,28). Žeja je, še bolj kot lakota, osnovna potreba človeškega bitja, a predstavlja tudi skrajno revščino. Motrimo tako skrivnost Boga Najvišjega, ki je po usmiljenju postal ubog med ljudmi. Po čem žeja Gospoda? Seveda po vodi, za življenje bistvenem elementu. Predvsem pa ga žeja po ljubezni, nič manj bistvenem elementu. Žeja ga, da bi nam podaril živo vodo svoje ljubezni, a da bi tudi prejel našo ljubezen. Prerok Jeremija je izrazil zadovoljstvo Boga nad našo ljubeznijo: »Tebi v prid se spominjam predanosti tvoje mladosti, ljubezni tvoje zaročne dobe« (Jer 2,2). Glas pa je dal tudi Božjemu trpljenju, kadar je človek, nevhvaležen, zapustil ljubezen, kadar sozdi se, da to Gospod pravi tudi danes – »zapustili mene, studenec žive vode, in si skopali kapnice, razpokane ka-

pnice, ki ne držijo vode« (Jer 2,13). To je drama »otopeloga srca«, nepovrnjene ljubezni, drama, ki se ponavlja v evangeliju, kadar na Jezusovo žejo človek odgovori s kisom, ki je pokvarjeno vino. Kakor je preroško tožil psalmist: »V moji žeji so me napajali s kisom« (Ps 69,22).

»Ljubezen ni ljubljena.« Po nekaterih pripovedih je bila to tista stvarnost, ki je vznemirjala svetega Frančiška Asiškega. On se iz ljubezni do trpečega Gospoda ni sramoval na glas jokati in tožiti. To isto stvarnost moramo imeti v srcu, ko premišljujemo križanega Boga, žejnega ljubezni. Mati Terezija iz Kalkute je želela, da je v kapeli vsake njene skupnosti blizu križa napisano »Žejen sem«. Njen odgovor je bil – s služenjem najrevnejšim med revnimi gasiti žejo Jezusove ljubezni na križu. Gospod se namreč odžaja z našo sočutno ljubeznijo, potolažen je, kadar se v njegovem imenu sklonimo nad revščinami drugih. Na sodni dan bo »blagoslovljene« imenoval tiste, ki so dali piti žejnemu, ki so ponudili konkretno ljubezen tistemu, ki je bil v stiski. »Karkoli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25,40).

Jezusove besede nas pozivajo, zahtevajo sprejemanje v srcu in odgovor z življenjem. V njegovem »Žejen sem« lahko slišimo glas trpečih, skriti krik nedolžnih malih, ki se jim zakriva luč tega sveta, žalostna prošnja ubogih in najbolj potrebnih miru. Za mir rotijo žrtve vojn, ki onesnažujejo narode s sovraštvom in zemljo z orožjem; za mir rotijo naši bratje in sestre, ki živijo pod nevarnostjo bombardiranja ali so prisiljeni zapustiti domove in se podati proti neznanemu brez vsake stvari. Vsi ti so bratje in sestre Križanega, mali njegovega kraljestva, ranjeni in ožgani udje njegovega mesa. Žejni so. A pogosto se jim daje, kakor Jezusu, grenak kis zavračanja. Kdo jih posluša? Koga skrbi, da bi se jim odgovorilo? Prevečkrat naletijo na oglušujočo tišino brezbriznosti, na egoizem naveličanega, na hlad tistega, ki zaduši njihov krik po pomoči s preprostim preklopom televizijskega kanala.

Pred križanim Kristusom, »Božjo močjo in modrostjo« (1 Kor 1,24), smo kristjani poklicani premišljevat skrivnost neljubljene Ljubezni in na svet zlivati usmiljenje. Na križu, drevesu življenja, je bilo zlo spremenjeno v dobro; tudi mi, Kristusovi učenci, smo poklicani biti »drevesa življenja«, ki vpijajo onesnaženost z brezbriznostjo in svetu vračajo kisik ljubezni. S Kristusove strani na križu je pritekla voda, simbol Duha, ki daje življenje (glej Jn 19,34); tako iz nas, njegovih častilcev, izvira sočutje do vseh žejnih danes.

Kakor Marija pod križem naj nam Gospod podeli, da bomo združeni z Njim in blizu trpečemu. S približevanjem tistim, ki danes živijo kakor križani, in z zajemanjem moči za ljubezen iz Križanega Vstalega bosta še bolj rasla harmonija in občestvo med nami. »Kajti On je naš mir« (Ef 2,14), On, ki je prišel oznaniti mir tistim, ki so blizu in ki so daleč (gl. Ef 2,17). Naj nas vse varuje v ljubezni in nas zbere v enosti, da bomo postali to, kar je želel: »Da bi bili vsi eno« (Jn 17,21).

Poziv k miru – vsi so lahko obrtniki miru

Med sklepno slovesnostjo molitvenega srečanja za mir v Assisiju so prebrali Poziv k miru in ga izročili otrokom različnih narodnosti. Sledili so še trenutek tišine za žrtve vojn, podpis Poziva k miru, med katerim sta bili prižgani dve sveči na svečnikih, in pozdrav miru.

Poziv miru

Moški in ženske različnih verstev smo se kot romarji zbrali v mestu svetega Frančiška. Tu so se leta 1986 na povabilo papeža Janeza Pavla II. zbrali verski predstavniki z vsega sveta, prvič na tako obiskan in slovesen način, da bi potrdili neločljivo vez med veliko dobrino miru in pristno versko držo. S tistim zgodovinskim dogodkom se je začelo dolgo romanje, ki se je dotaknilo mnogih mest po svetu in s tem vključilo mnoge vernike v dialog in molitev za mir; združilo je brez pomešanosti, dalo življenje trdnim medverskim prijateljstvom in prispevalo k ugasnitvi nemalo konfliktov. To je duh, ki nas razvema: uresničiti srečanje v dialogu, zoperstaviti se vsaki obliki nasilja in zlorabi vere za upravičevanje vojne in terorizma. In vendar, v preteklih letih so bili mnogi narodi boleče ranjeni z vojno. Ni se vedno spoznalo, da vojna slabša svet in zapušča dediščino bolečine in sovraštva. Z vojno so vsi poraženci, tudi zmagovalci.

Svojo molitev smo obrnili k Bogu, da bi svetu podaril mir. Priznavamo potrebo po stalni molitvi za mir, kajti molitev varuje svet in ga razsvetljuje. Mir je ime Boga. Kdor kliče ime Boga za upravičevanje terorizma, nasilja in vojne, ne hodi po Njegovi poti: vojna v imenu verstva postane vojna s samim verstvom. S trdnim prepričanjem torej poudarjamo, da nasilje in terorizem nasprotujeta pravemu verskemu duhu.

Prisluhnili smo glasu ubogih, otrok, mladih generacij, žensk ter mnogih bratov in sester, ki trpijo zaradi vojne. Z njimi odločno trdimo: Ne vojni! Naj ne ostane neslišen krik bolečine mnogih nedolžnih. Prosimo odgovorne državnike, da bi se ustavili povodi za vojne: pohlep po moči in denarju, lakomnost tistih, ki trgujejo z orožjem, strankarski interesi, maščevanja zaradi preteklosti. Poveča naj se konkretno prizadevanje za odstranitev vzrokov, ki botrujejo konfliktom: razmere revščine, krivice in neenakosti, izkoriščanje in zaničevanje človeškega življenja.

Naj se končno začne nov čas, v katerem bo globalizirani svet postal ena družina narodov. Udejanja naj se odgovornost za gradnjo resničnega miru, ki bo pozorna na pristne potrebe oseb in narodov, ki bo preprečila konflikte s sodelovanjem, ki bo premagala sovraštva in preseгла pregrade s srečanjem in z dialogom. Nič ni izgubljeno, ko se dialog dejansko prakticira. Nič ni nemogoče, če se v molitvi obračamo na Boga. Vsi so lahko obrtniki miru; iz Assisija s prepričanostjo obnavljamo svoje zavzemanje, da to bomo, z Božjo pomočjo, skupaj z vsemi moškimi in ženskami dobre volje.

Papeževo lastnoročno posvetilo minoritom iz Assisija

VATIKAN (četrtek, 22. september 2016, RV) – Papež Frančišek se je v torek udeležil sklepnega molitvenega dela mednarodnega srečanja za mir, ki je potekalo v Assisiju, in sicer ob 30. obletnici prvega tovrstnega srečanja, ko je sv. Janez Pavel II. v to mesto povabil voditelje različnih verstev, da bi skupaj molili za mir v svetu.

Papež Frančišek je minoritom iz svetega asiškega samostana, ki so bili gostitelji dogodka, zapustil lastnoročno posvetilo. Našega Gospoda je prosil, da bi vse blagoslovil, jih »napolnil z mirom na način, da bi sami nato lahko posredovali mir vsakomur med nami, ki smo njihovi bratje in sestre«. »Želim,« je še zapisal sveti oče, »da bi ohranili ‚samostanskost‘ in ‚minoritskost‘« – s tem je pokazal na ime reda – »saj bodo tako sposobni omogočati rast skupnosti med ljudmi in bodo kot manjši zgled služenja. To so želje tega manjšega brata in služabnika.«

Začetek noviciata

Kandidat za redovnega brata, Andraž Čebular, je po končanem postulatu s preobleko skupaj z ostalimi kandidati v soboto, 10. septembra 2016, v baziliki sv. Frančiška v Assisiju začel leto noviciata. Priporočamo ga v vašo molitev.

POZDRAV KREPOSTIM

Pozdravljena, kraljica Modrost,
 Gospod te ohranjaj
 skupaj s tvojo sestro sveto in čisto Preprostostjo.
 Gospa sveta Ubožnost,
 Gospod naj te ohranja
 skupaj s tvojo sestro sveto Ponižnostjo.
 Gospa sveta Ljubezen,
 Gospod naj te ohranja
 skupaj s tvojo sestro sveto Pokorščino.
 Presvete kreposti,
 naj vas vse ohranja Gospod,
 od katerega izhajate in prihajate.
 Sploh ni na vsem svetu človeka,
 ki bi mogel imeti le eno od vas,
 če prej ne umre.
 Kdor ima eno in se ne pregreši zoper druge,
 ima vse; in kdor se pregreši zoper eno,
 nima nobene in greši zoper vse.
 In vsaka od vas odpravlja zablode in grehe.
 Sveta Modrost
 zmede Satana in vse njegove hudobije.
 Sveta in čista Preprostost zmede vso modrost
 tega sveta in telesno modrost.
 Sveta Ubožnost zmede vsak pohlep in skopost,
 pa tudi skrbi tega sveta.
 Sveta Ponižnost zmede napuh
 in vse ljudi tega sveta
 in vse, kar je na svetu.
 Sveta Ljubezen zmede vse hudičeve
 in mesene skušnjave
 in vse čutne strahove.
 Sveta Pokorščina
 zmede vsa telesna, čutna in lastna hotenja
 in drži v mrtvenju svoje telo,
 da je pokorno duhu
 in poslušno svojemu bratu,
 in je podrejeno vsem ljudem tega sveta;
 a ne samo ljudem,
 temveč tudi vsem živalim in zverem,
 da morejo delati z njim, kar hočejo,
 kolikor jim je dano od zgoraj,
 od Gospoda.

Sv. Frančišek Asiški

Sveti krst

Urška in Dani Poslek

»Kdor bo sprejel vero in bo krščen, bo rešen!«

Z zapisanim citatom je evangelist Marko opisal Jezusovo naročilo svojim učencem, ko jih je poslal oznanjat evangelij. Globina teh besed je nagovorila tudi našo družino, ko smo se pripravljali na Aljažev sveti krst. Če je bilo njegovo rojstvo edinstvena priložnost za veselje ob podarjenem novem življenju, pa je bil dan krsta, 24. julij 2016, dan drugačnega veselja, prežet s polno mero hvaležnosti. V prvi vrsti sva hvaležna Bogu, da je Aljaž lahko postal Božji otrok in da je stopil na pot vere. Z zakramentom svetega krsta je »postal novi človek«, sprejet v cerkveno občestvo. Zato je pred nami, starši in botri, zelo odgovorna naloga, da mu kot kristjanu stojimo ob strani, predvsem pa mu s svojim zgledom pokažemo, da je življenje z Jezusom lažje in bogatejše.

Aljaž je svoj prvi zakrament prejel na dan, ko smo obhajali tudi Krištofovo in Anino nedeljo. Za našo družino je bila to še večja simbolika tega lepega dne. Krstitelj, p. Andrej Šegula, je med pridigo omenil, da je Aljaž s tem dnem, ko je stopil na novo pot – pot vere, poleg svojega krstnega zavetnika, svetega Aleša, dobil še enega varuha, svetega Krištofa, ki je zavetnik popotnikov. Zato, kamor-

koli bo Aljaža vodila življenjska pot, bo imel ob sebi stalno spremstvo dveh velikih mož. In vesela sva, da je tako.

Dragi bralci naše revije!

Najprej se vam iskreno zahvaljujemo, da ostajate zvesti spremljanju naše revije Med nami – Duh Assisija in Brezmadežna. Veseli smo, če vas le kakšna misel nagovori, obogati ali vam fotografija polepša dan. To je največje plačilo za naš trud, potreben za nastanek vsake številke. Izhajamo iz prepričanja, da dobra misel ali beseda vedno lepo mesto najde, še posebej pa blagodejno deluje v času duhovne suše, da lažje potujemo po tej naši zemeljski puščavi Večnemu horizontu naproti.

To je naš dar vam. Obenem pa vendarle trkamo tudi na vaša srca s prošnjo, da nas tisti, ki zmorete, tudi materialno podprete in pomagate. Seveda pa revija še naprej ostaja brezplačna in denar ne sme biti razlog, da bi revijo objavili, če si jo resnično želite. Vsi pa nas lahko podprete z molitvijo, ki je neprecenljiva. Slovenska minoritska provinca z veseljem krije večji del stroškov in smo ji hvaležni, da lahko revija izhaja. Svoj prostovoljni dar lahko nakažete na:

TRR: **24200-9004031428**,

Slovenska minoritska provinca, Minoritski trg 1, 2250 Ptuj,

s pripisom: **Prispevek za revijo Med nami – Duh Assisija in Brezmadežna.**

Prispevek pa lahko tudi osebno oddate kateremu od bratov minoritov.

Za vsak vaš najmanjši dar se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo. Mir in dobro.

Uredniški odbor

Poletni tabori pri Sv. Trojici v Halozah

P. Damjan Tikvič

Na letošnji taborih nas je vodila misel »ŽIVIM ZATE!«. To je strnjena svetopisemska misel iz pisma Galačanom: »/.../ ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni« (Gal 2, 20a). Lepo je, če za nekoga živiš, čudovito je, če nekdo živi zate, najbolj osrečujoče je, če svoje življenje izročaš v roke Stvarnika in živiš za Jezusa Kristusa ter mu dovoliš, da On prekvaša vse tvoje bitje in postaja vedno bolj gospodar tvojega srca. To vzdusje nas je vodilo skozi vse tri taborje, ki so se odvijali od 25. junija do 8. julija.

PUSTOLOVSKI TABOR

Najprej smo začeli z najstarejšimi, tj. osnovnošolci tretje triade. Za nami so čudovite, nepozabne pustolovščine: orientacijski pohod, priprava ognja, pot preživetja, nočna igra in straža, izdelovanje bivakov ... Ob filmu Rezbar (The Woodcarver, What would Jesus do?) smo se postavili v različne življenjske situacije in si zastavili vprašanje, kaj bi storil Jezus.

Srečevali smo se z jezo in odpuščanjem; s pogumom, predrznostjo in strahom; spoštovanjem, sovraštvom, brezbriznostjo in sprejemanjem drug drugega; z dobrotelostjo, hvaležnostjo, srečo v družini ... ter ob vsem tem spoznavali, da je življenje z Jezusom lepo in osrečujoče, saj je verovati lahko tudi »IN«. Zato smo sklenili, da bomo Jezusa vzeli zraven ne samo na počitnice, ampak z njim oblikovali vsakdan, saj nočemo biti zdolgočaseni in naveličani vsega, ampak hočemo živeti na polno.

Hvala ptujskim skavtom, ki so pomagali pri oblikovanju teh nepozabnih trenutkov s pripravo zanimivih iger in delavnic.

TABORA MARCELINO KRUH IN VINO

O taboru za prvo in tretjo triado bodo spregovorili animatorji sami.

Zgodba Marcelino

Kot osnovo letošnjih taborov smo vzeli zgodbo Marcelino kruh in vino, zato smo si vsak dan ogledali en risani film iz te serije, ki jo lahko najdete tudi na YouTubeu. Te zgodbe so namenjene mlajšim otrokom, a po mojem mnenju bi si jih lahko ogledal marsikateri odrasel človek. Marcelino se spopada z različnimi težavami in jih uspešno rešuje, saj računa na Božjo pomoč in pomoč njegovih prijateljev – živali, s katerimi se zelo dobro razume. Imel je veliko željo, da bi se lahko srečal in spoznal svojo mamo. Če bi me moja mama zapustila, kot se je zgodilo Marcelinu, bi si tudi sam želel, da bi jo spoznal.

Matic Šprah

Kateheze

Vsak dan smo se zbrali v cerkvi in pol ure prepevali slavnostne pesmi ter tako dajali Bogu čast.

Nato smo si ogledali kratko risanko o Marcelinu. Po njej je vsaka skupina odšla v svojo kapelo, kjer smo na preprogi razmišljali, izmenjevali mnenja, barvali, risali in zapisovali občutke, ki so se tako otrokom kot tudi animatorjem porajali po glavi. Pod vtisom risanke je pogovor tekkel kot po maslu. V oporo nam je bila posebej pripravljena knjižica z zanimivimi članki iz raznih številk revije Mavrica in razburljiva življenjska zgodba Tima Guenarda v obliki stripa. Zastavljali smo si naslednja vprašanja: »Kdo so moji prijatelji? Kdaj se pogovarjam z Jezusom? Kdaj me je bilo strah? Kaj bom podaril staršem v zahvalo za njihovo ljubezen? Marcelino je vsak dan obiskal Jezusa na podstrešju. Kako se bom pa jaz srečeval z Jezusom med počitnicami?«

Z otroško igrivostjo smo raziskovali pomen življenja in odkrivali, kakšen načrt je Bog pripravil za nas. Pri vsem tem nam je pomagal Marcelino, ki nas je vsak dan tabora budno spremljal.

Tajda Špes

Delavnice

Na taboru animatorji vsako leto pripravimo tudi različne poučne in zanimive delavnice za otroke. To leto so se lahko otroci preizkusili v streljanju z veliko fračo, pri učenju plesnih gibov zumbes, pisali so pa tudi pisma svojim staršem in si pripravili raznolike pogrinjke, na katerih bodo lahko doma obedovali in se ob njih spominjali nepozabnih taborov 2016. Tudi sama sem pri pripravi in izved-

bi taborov zelo uživala, saj sem se ob tem veliko naučila, hkrati pa me trenutki, ko lahko komu podarim del sebe in mu s tem polepšam dan, neizmerno razveseljujejo.

Rosana Majnenič

Najlepši trenutek

Eden najlepših trenutkov na taborih je bilo zadovoljstvo otrok, ko so spoznali nove prijatelje. Prav tako me je nagovorilo, da so otroci prek risanke »Marcelino« spoznavali, da ima Bog rad vsakega. Skozi oči animatorja je najlepše videti trud tako otrok kot animatorjev, da bi preživeli nadvse zanimiv tabor.

Urban Feguš

10. tabor

Na taborih pri Trojici sem že od vsega začetka (od leta 2007). Na prvih devetih sem bil samo udeleženec; letos (na desetem) me je doletela čast animatorja. Tabori so že vsa leta odlični, dobro pripravljene, kar potrjuje zadovoljstvo otrok in mladine, ki se jih udeležijo. To so zame nepozabne in nezamenljive izkušnje.

Luka Janša

Velika igra

Pri veliki igri so bili otroci v štirih skupinah. Iz svoje baze so morali mimo paznikov priti do čebra, polnega vodnih balončkov; vzeti enega in ga prnesti nazaj v bazo. Več balončkov, kot je skupina nabrala, več točk je dobila. Zelo mi je bilo všeč,

ker so otroci morali osvojiti določeno število točk. Zmagal ni tisti, ki jih je osvojil največ. Ko so nabrali zahtevano število balončkov, so prejeli zaklad, za katerega se je bilo vredno potruditi.

Miha Cep

Piknik

Vsako leto se z otroki za eno popoldne odpravimo k lovskemu domu, kjer imamo piknik. Zelo zanimiv mi je pohod do tega kraja, saj gremo po travniku mimo velikega ribnika in pot nadaljujemo skozi gozd. Lovski dom leži na jasi na griču. Ta lokacija nam omogoča, da čevapčiče, hrenovke, nabodala ... jemo pod mogočnimi smrekami, se igramo različne igre in plešemo banse. Animatorji smo za otroke pripravili veliko vodno drčo, do katere si lahko prišel le, če si na poligonu uspešno premagal vse ovire. Sonce nas je grelo, zato nam je zelo prijalo, da smo se polivali in v tem uživali. Ker je imel Marcelino rad živali, smo se tudi mi odpravili v bližnji Zakel in si ogledali konje in pave.

Kristian Lipavšek

Nočna igra

Nočna igra se je odvijala prvi večer tabora, ko so bili otroci še najbolj polni energije in kar malo preveč razposajeni. Animatorji smo se za to še posebej potrudili, da smo jih dobro utrudili in umirili. Pred igro je bilo med otroki čutiti napeto vzdušje in strah, ki pa je izginil v trenutku, ko so na njivi med mlado koruzo najprej zaslišali in nato pred seboj videli Merjasca Ivana, na začetku zlobnega junaka v zgodbi Marcelino kruh in vino.

Doletela me je naloga, da sem moral obleči kostum tega »hudobnega« pujsa in zaigrati njegovo vlogo. Otrokom sem s svojo predstavo prej privabil smeh na obraz, kot pa pognal strah v kosti. Vik, krik in ponekod tudi jok so se kaj hitro spremenili v smeh.

Dati takšno izkušnjo in veselje otrokom mi pomeni zelo veliko ter me napolnjuje z veseljem.

Darko Zakelšek

Sklepna maša

Dogajanje smo zaključili z velikim koncem – »sveto mašo«. Bila je res nekaj posebnega. Ustvarilo se je neverjetno vzdušje, v katerem sem resnično užival. Otroci in animatorji smo polni energije prepevali in slavili Boga, ki nam je podaril nova prijateljstva, druženje in celotne tabore.

Tomaž Rihtar

Kaj mi pomeni biti animator?

Biti animator in sodelovati na taborih mi veliko pomeni. Vem, da tako preživim del počitnic koristno. Zaupano nam je animiranje otrok, igranje z njimi, jih naučiti kaj novega, pomagati pri delavnicah ... Vendar je naše delo tudi priprava vseh teh dejavnosti; iger, pesmi, delavnic ... Na tabore se pripravljamo skozi vse leto. Za nas je to izziv, saj se ob pripravah in izvedbi ne samo veliko naučimo, temveč tudi spoznamo nove prijatelje in se imamo lepo. Tako za otroke kot za nas je to nepozabni del počitnic. Včasih se med nami spletejo tako močne vezi, da se na koncu kljub razigranosti otrok poslovimo z močnim objemom in s težkim srcem.

Saša Galun

Tabori ne bi uspeli, če ne bi bilo veliko ljudi, ki že pred samim dogajanjem opravijo veliko potrebnega in pomembnega. Predvsem veliko zahvalo izrekamo svoji gospodinjini in njeni ekipi, ki nas vedno znova preseneča s svojimi kuharskimi skrivnostmi ter skrbi, da naši želodčki niso prazni.

Zahvaliti se želimo Slovenski minoritski provinci in vsem tistim, ki so nas to leto finančno podprli, da smo lahko pokrili vse stroške in da gremo novim izzivom naproti.

Z animatorji smo se odpravili za nekaj dni na morje, si nabrali novih moči, ob katehezah poglobljali svojo vero in že zbirali nove ideje za naslednje tabore. Novih doživetij in pustolovščin tako ne bo manjkalo, kajti mi hočemo živeti za Kristusa.

Dan duhovnosti

"In bil sem
usmiljen
z njimi."

Sobota,
5. november
2016,
Ljubljana Vič,
pri frančiškanih

Program:

9.30	zbiranje
10.–10.30	češčenje Najsvetejšega v cerkvi
10.30–11.	kava in čaj pred Antonovim domom
11.	predavanje p. Janez Šamperl, OFMConv, in pričevanja
13.–14.	kosilo frančiškani
14.	predstavitve Antonovega doma
15.	sv. maša v cerkvi, nadškof Stanislav Zore

Vabi Frančiškova konferenca

DUH ASSISIJA

praznuje 30 let (1986–2016)

POZDRAV BLAŽENI DEVICI MARIJI

Pozdravljena, Gospa,
sveta kraljica,
sveta Božja mati Marija,
ki si postala devica Cerkev.
Izbral te je najsvetejši Oče nebeški
in te posvetil z najsvetejšim ljubljenim Sinom
in Svetim Duhom Tolažnikom.
V tebi je bila in je vsa polnost milosti in vse dobro.
Pozdravljena, njegova palača!
Pozdravljena, njegov tabernakelj!
Pozdravljena, njegovo domovanje!
Pozdravljena, njegovo oblačilo!
Pozdravljena, njegova dekla!
Pozdravljena, njegova mati!
In vse ve svete kreposti,
ki se po milosti
in razsvetljenju Svetega Duha
izlivate v srca verujočih,
da jih iz nevernih spreminjate v Bogu zveste.

Sv. Frančišek Asiški

*Svet, svet, svet,
Gospod Bog vsemogočni,
ki je, ki je bil in ki bo prišel.
Hvalimo in povečujmo ga vekomaj.
Vreden si, Gospod, naš Bog,
da prejmeš hvalo, slavo
in čast in čiščenje.
Hvalimo in povečujmo ga vekomaj.*

Iz Franciškovih Hvalnic za vse ure